

Arvonlisäveroitus globaaleilla markkinoilla toimivassa tukkukaupassa

Noora Kuronen

Liiketalouden koulutusohjelma

Tekijä tai tekijät Noora Annika Kuronen	Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2007
Raportin nimi Arvonlisäverotus globaaleilla markkinoilla toimivassa tukkukaupassa	Sivu- ja liitesivumäärä 42 + 2
Opettajat tai ohjaajat Mika Mustikainen	
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoitus on kuvata arvonlisäverolainsäädäntöä myynnistä syntyvän tilitettävän arvonlisäveron osalta, kohdeyrityksen myyntiprosesseja sekä SAP toiminnanohjausjärjestelmän arvonlisäveroon liittyviä asetuksia. Opinnäytetyö on tehty vuoden 2012 aikana toimeksiantona kohdeyritykselle. Opinnäytetyön tekijä on työskennellyt yrityksessä vuodesta 2010 SAP toiminnanohjausjärjestelmän parissa.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosa perustuu arvonlisäverolainsäädäntöön, joka pohjautuu arvonlisäverolakiin, Verohallinnon ohjeistuksiin sekä Euroopan yhteisöjen lainsäädäntöön. Teoriaan on pyritty ottamaan mukaan kohdeyritykselle oleellisia säädöksiä. Toinen osa työstä koostuu arvonlisäverotuksesta kohdeyrityksessä ja yrityksen käyttämästä toiminnanohjausjärjestelmästä.</p> <p>Opinnäytetyö on laadullisen ja produktiivisen tutkimuksen yhdistelmä. Tutkimuksen kohteena olevan yrityksen on tarkoitus saada tästä opinnäytetyöstä ohjeistusta omaan organisaatioonsa arvonlisäverosäädännöstä. Työssä on pyritty löytämään myös kehityskohteet yrityksen toimintaan ja järjestelmän kehittämiseen. Työn oleellisena osana ovat yrityksen myyntiprosessien kuvaukset ja määritykset siitä, ovatko prosessien myyntitapahtumat verollisia vai verottomia.</p> <p>Tiedonkeruumenetelminä kirjallisuuden lisäksi ovat haastattelut, luennot ja havainnointi. Työstä on rajattu pois vähennettävään arvonlisäveroon liittyvät ostot ja muut siihen liittyvät tapahtumat.</p> <p>Tutkimus osoitti, että yrityksen toiminnassa on kehitettävää toiminnanohjausjärjestelmän osalta sekä henkilöstön kouluttamisessa.</p>	
Asiasanat Arvonlisäverotus, toiminnanohjausjärjestelmä, SAP	

Degree Programme in Business

<p>Authors Noora Annika Kuronen</p>	
<p>The title of thesis Value added taxation in wholesale trade company operating in global markets</p>	<p>Number of pages and appendices 42 + 2</p>
<p>Supervisor(s) Mika Mustikainen</p>	
<p>The aim of this thesis was to describe the value added tax legislation for the taxes accounted from sales, the case company's sales processes as well as settings related to the value added tax in the SAP enterprise software. This thesis was written during the year 2012 for the case company. The writer has been working with the SAP enterprise software in the company since 2010.</p> <p>Theory for this thesis has been acquired from the value added tax legislation, which is based on the Value added tax law, regulations from the Tax Office and the European Union's legislation. Acts relevant for the case company have been taken into consideration in the theory part of this thesis. The other part of the thesis consists of case company's value added taxation and the enterprise software utilized in the case company.</p> <p>The thesis is a combination of qualitative and productive research. Aim of this thesis is to provide tools to form instructions of value added taxation for the target company's organization. The thesis has also been used to discover targets of improvement to develop the company's operation and system. An essential part of the thesis is descriptions of the company's sales processes and definitions of value added taxes to those processes.</p> <p>Data addition to literature for the thesis was acquired from interviews, lectures and observation. Deductible value added tax from purchases and other events concerning deductible tax were ruled out of this thesis.</p> <p>The study pointed out that the case company could improve its operation by developing its enterprise software as well as the training of its personnel.</p>	
<p>Key words Value added tax, Enterprise Software, SAP</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoite, tutkimusongelmat ja rajausta.....	1
1.2	Työn rakenne	2
1.3	Käsitteet	3
2	Arvonlisäverotus	5
2.1	Verokannat	5
2.2	Laskumerkinnät	6
2.3	Tavaroiden myynti.....	7
2.3.1	Yhteisömyynti	9
2.3.2	Kolmikantakauppa	11
2.3.3	Nelikantakauppa	12
2.3.4	Vientimyynti	13
2.4	Palvelun myynti	15
2.5	Kulujen edelleenveloitukset	16
2.6	Myynti vesi- ja ilmalienteessä oleville aluksille.....	16
2.7	Verovelvollisuus ulkomailla	17
3	Arvonlisäverotus kohdeyrityksessä	19
3.1	Kohdeyrityksen esittely.....	19
3.2	Toimiala	19
3.3	Myyntiprosessit	20
3.3.1	Varastokauppa.....	20
3.3.2	Tehdaskauppa, cross-dock ja kauttalaskutus.....	21
3.3.3	Aluksille myynti.....	22
3.3.4	Palveluvarastot	23
3.4	Verovelvollisuus ulkomailla	23
3.5	Kolmikantakaupan tilanteet kohdeyrityksessä.....	25
3.6	Koulutusmateriaali kohdeyrityksen henkilöstön kouluttamiseksi	26
4	SAP järjestelmän konfiguraatio ja perustiedot	29
4.1	Verokoodit ja niiden kirjaukset.....	29
4.2	Asiakkaiden ja tuotteiden veroluokitukset	32

4.3 Asiakkaan perustiedot	32
4.4 Tuotteen perustiedot.....	34
4.5 Verotaulu	36
5 Johtopäätökset ja pohdinta	38
5.1 Kehitysideoita	38
5.2 Jatkotutkimusehdotuksia	39
5.3 Opinnäytetyön kriittinen itsearviointi.....	39
Lähteet	41
Liitteet.....	43
Liite 1. Koulutusmateriaali	43
Liite 2. Konfiguraatio kaavio	54

1 Johdanto

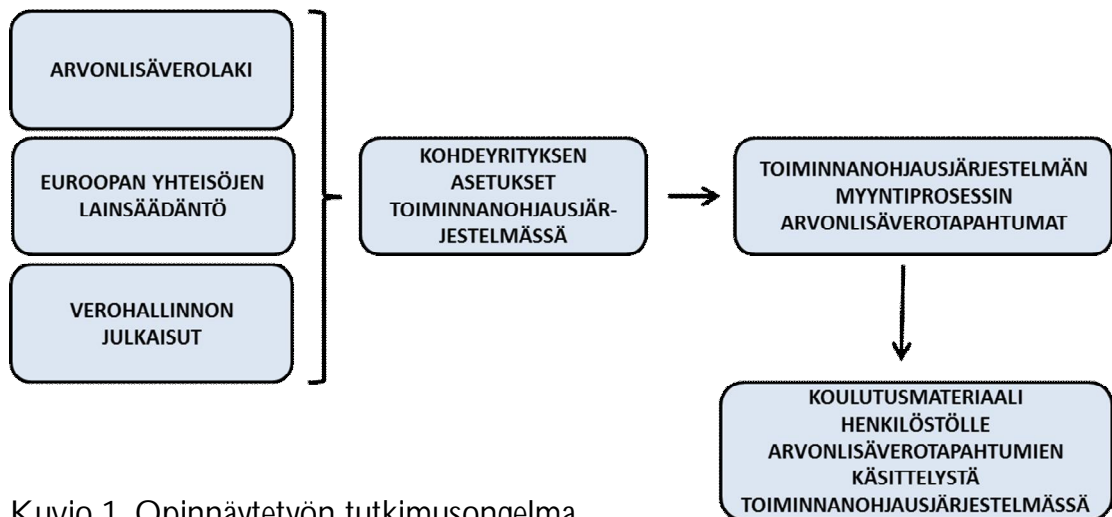
Omassa työssäni kohdeyrityksen tietohallinnossa käsittelen lähes viikoittain arvonnalisäveroon liittyviä kysymyksiä. Tiedustelut tulevat suoraan liiketoiminnan puolelta tai erilaisissa tietohallinnon kehityshankkeissa omilta kollegoilta. Kysymykset vaihtelevat arvonnalisäverolainsäädännön yksityiskohdista siihen, miten käytössä oleva toiminnanohjausjärjestelmä toimii. Tähän opinnäytetyöhön onkin pyritty saamaan kirjalliseen muotoon itselleni kertynyt asiantuntijuus, jotta se olisi kaikkien saatavilla.

Toiminnanohjausjärjestelmien hyvänä puolena on myyntitapahtumien toistuminen samanlaisina tapahtumasta toiseen ja vuodesta toiseen. Suurien toiminnanohjausjärjestelmien haasteena voidaan pitää yrityksen myyntitapahtumien määrittelyä sekä vaadittavien teknisten asetusten tekemistä järjestelmään. Toiminnanohjausjärjestelmään joudutaan usein tekemään yrityskohtaisia toimintojen määrittäyksiä, joita ei voida tehdä niin, että lainsäädännöllisiä vähimmäisvaatimuksia ei täytetä.

1.1 Opinnäytetyön tavoite, tutkimusongelmat ja rajaus

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa ohjeistus ja arvonnalisäverolainsäädännön tulkinta yleisimmille kohdeyrityksen myyntitapahtumille. Työssä kuvataan arvonnalisäverolainsäädännön perusteet, kohdeyrityksen myyntiprosessit sekä yrityksen käyttämä toiminnanohjausjärjestelmä.

Työn tutkimusongelmana on selvittää miten kohdeyrityksessä käyttöön otetun uuden toiminnanohjausjärjestelmän arvonnalisäverotusta ohjaavat asetukset ovat tehty järjestelmään sekä vastaavatko ne yrityksen myyntiprosesseja ja lain vaatimuksia. Toiminnanohjausjärjestelmässä käsiteltävien arvonnalisäverollisten myyntitapahtumien on perustuttava lainsäädännön ohella kohdeyrityksessä tehtyihin linjauksiin ja annettuun ohjeistukseen. Tutkimusongelma on esitetty kuviossa yksi.

Kuvio 1. Opinnäytetyön tutkimusongelma

Työstä on rajattu pois vähennettävään arvonlisäveroon liittyvät tapahtumat, kuten os-
tot, koska tutkimus olisi ollut käytettävissä olevaan aikaan nähden liian laaja. Lisäksi
vähennettävän arvonlisäveron osalta ei ole tullut esille samankaltaisia selvitystarpeita.

1.2 Työn rakenne

Opinnäytetyö on laadullisen ja produktiivisen työn yhdistelmä. Tiedonkeruumenetel-
minä on käytetty kirjallisuutta, haastatteluita ja havainnointia. Teoriaosuudessa kuva-
taan arvonlisäverolainsäädäntöä tilittävän arvonlisäveron osalta. Teoria perustuu ar-
vonlisäverolakiin, Verohallinnon ohjeistuksiin sekä alan kirjallisuuteen. Luvussa kaksi
käsitellään arvonlisäverotusta ja laskumerkintöjä. Asiakokonaisuuksia ovat muun muas-
sa tavaroiden sekä palveluiden verollinen ja veroton myynti sekä erityistilanteet arvon-
lisäverotuksessa. Veroton myynti käsittelee yhteisömyynnin ja vientimyynnin edellytyk-
siä ja vaatimuksia. Erityistilanteissa keskitytään kohdeyrityksessä kannalta oleellisiin
myyntitapahtumiin, kuten kansainvälisessä liikenteessä oleville aluksille myyntiin.

Luvussa kolme käsitellään arvonlisäverotusta kohdeyrityksessä. Yritys ja toimiala esitel-
lään lyhyesti. Yrityksen myyntiprosessit kuvataan työn laatimisen edellyttämällä tark-
kuudella painopisteen ollessa arvonlisäverotuksellisessa myynissä. Luvun lopuksi esi-
tetään koulutusmateriaali, jonka avulla kyetään kouluttamaan kohdeyrityksen henkilös-
töä ymmärtämään arvonlisäverotuksen erilaisia vaihtoehtoja kohdeyrityksen myynissä.
Luvussa neljä käsitellään kohdeyrityksessä käytettävän toiminnanohjausjärjestelmän
perusteita ja käytettävän toiminnanohjausjärjestelmän konfiguraatiota. Luvussa viisi

esitetään johtopäätökset ja pohdinta. Tämä luku sisältää myös kehitysehdotukset ja ehdotukset jatkotutkimuksille. Kaikissa asiakokonaisuuksissa on pyritty käsittelemään niitä asioita, jotka ovat kohdeyrityksen kannalta tai toiminnassa oleellisia tai erikoisuuksia.

1.3 Käsitteet

Arvonlisävero on kulutusvero, jonka ei ole tarkoitus kohdistua elinkeinonharjoittajien rasitukseksi. Yritykset tilittävät arvonlisäveroa myynnistään, mutta samalla saavat vähentää arvonlisäveron tekemistään hankinnoista. (Verohallinnon julkaisu 189.11 2011, 1.)

Arvonlisäverollinen myyntitapahtuma on tavaran tai palvelun myynti, josta suoritetaan arvonlisäveroa valtiolle. (Verohallinnon ohje A95/200/2012.)

Elinkeinoonharjoittaja on luonnollinen tai oikeushenkilö, joka harjoittaa elinkeinoa. (Verohallinto, sanasto.)

Euroopan unioni on Euroopan alueen maiden muodostama yhteisö, joka säättää alueen yhteisistä asioista. (Erkkilä & Tiilikainen 2012, 12-13.)

Kohdeyritys on opinnäytetyön tutkimuksen kohteena ollut yritys ja työn toimeksiantaja.

SAP on toiminnanohjausjärjestelmä, jonka lyhenne tulee sanoista Systems, Applications, and Products in Data Processing. (SAP Finland.)

Toiminnanohjausjärjestelmä on yrityksen integroitu tietojärjestelmä, joka ohjaa ja yhdistää toimintoja kuten oston, myynnin ja kirjanpidon. (Jones & Burger 2009, 6-7.)

Verokanta on arvonlisäveroprosentti, jota käytetään arvonlisäveron laskennassa. (Verohallinto, sanasto.)

Yhteisömyyntiä on tavaran myyntiä Euroopan unionin (EU) alueella. Tavara tulee kuljettaa EU-maasta toiseen ja tavaran ostajan tulee olla rekisteröitynyt arvonlisäverovel-

volliseksi johonkin toiseen EU-maahan kuin mistä tavarat toimitetaan. (Joki-Korpela, Jokinen, Klemola, Kontu & Vilppula 2009, 42-44.)

2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverotus perustuu arvonlisäverolakiin 30.12.21993/1501, Euroopan Yhteisöjen lainsäädäntöön ja Verohallinnon julkaisuihin. Suomessa liiketoiminnan muodossa harjoitettu toiminta on pääasiallisesti arvonlisäverollista. Poikkeuksista säädetään arvonlisäverolaissa, toimiala tai liiketoiminnan laajuus saattavat vapauttaa arvonlisäverovelvollisuudesta. (Joki-Korpela ym. 2009, 13–14.)

Arvonlisävero on kulutusvero, jonka ei ole tarkoitus kohdistua elinkeinonharjoittajien rasitukseksi. Yritykset tilittävät arvonlisäveroa myynnistään, mutta samalla saavat vähentää arvonlisäveron tekemistään hankinnoista. Näin arvonlisäveron maksu siirtyy kulluttajille tuotteen myyntihinnassa. (Verohallinnon julkaisu 189.11 2011, 1.)

Arvonlisäverolain 3 §:n mukaan arvonlisäverovelvollisia ovat elinkeinonharjoittajat, joiden tilikauden liikevaihto on vähintään 8 500 euroa, ilman käyttöomaisuuden myyntiä ja rahoitus- ja vakuutuspalveluita. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501.) Liikevaihdon on synnyttävä liiketoiminnan muodossa, jolle ei kuitenkaan ole määritelmää arvonlisäverolaissa. Kuitenkin käytännössä Verohallinto määrittelee liiketoiminnan seuraavalla tavalla: ” Käytännössä liiketoiminnan muodossa tapahtuvana pidetään ansiotarkoituksessa tapahtuvaa, jatkuvaa, ulospäin suuntautuvaa ja itsenäistä toimintaa, johon sisältyy tavanomainen yrittäjäriski.” (Verohallinnon julkaisu 189.11 2011, 7.)

2.1 Verokannat

Suomessa on käytössä eri verokantoja, normaaliverokanta ja kaksi alhaisempaa verokantaa sekä nollaverokanta. Normaaliverokanta on tällä hetkellä 23 prosenttia ja sitä sovelletaan useimpiin hyödykkeiden myyntiin sekä palveluiden myyntiin. (Verohallinnon julkaisu 189.11 2011, 34.)

Muun muassa elintarvikkeita ja ravintola- ja ateriapalveluita koskeva alhaisempi verokanta on 13 prosenttia. Alin yhdeksän prosentin verokanta taas koskee muun muassa majoituspalveluja, kirjoja ja lääkkeitä. (Verohallinnon julkaisu 189.11 2011, 34.) Arvonlisäverolaissa on määritelty erikseen palvelut joista ei suoriteta arvonlisäveroa, tällaisia

palveluita ovat esimerkiksi vakuutuspalveluiden myynti ja välitys. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501, 44§.)

Kaikkia verokantoja tullaan nostamaan yhdellä prosenttiyksiköllä vuoden 2013 alusta. Edellinen kaikkien verokantojen nosto oli 1.7.2010. (Verohallinnon ohje A95/200/2012.)

Verokanta määräytyy tavaran toimituksen tai palvelun suorituksen mukaan. Tavarantoimituspäiväksi katsotaan se hetki, kun tavara luovutetaan ostajan haltuun. Toimituspäivän määrittelyn apuna pitääkin siis myös käyttää toimituslauseketta. Toimituslauseke, eli Incoterm määrittelee tarkkaan myyjän ja ostajan omistusoikeuden siirtymisen. (Verohallinnon ohje 348/40/2010.)

2.2 Laskumerkinnät

Tässä alaluvussa käsitellään yleisiä laskumerkintöjä. Laskunantovelvollisuus määritellään aukottomasti arvonlisäverolain 209 e §:ssä. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501, 209 e §.) Lasku voidaan antaa useammasta tavaran toimituksesta ja siihen voi liittyä muita liitteitä, kuten tilausvahvistuksia ja läheteitä. Olennaista liitteiden ja muiden dokumenttien käytössä on se, että ne ovat sekä myyjän että ostajan saatavilla. Lasku voidaan toimittaa myös sähköisesti, vastaanottajan tähän suostuessa. 1.1.2013 alkaen, kun uusi EU-direktiivi astuu voimaan, tullaan sähköisien laskujen sisältövaatimuksia käsittelemään kuten paperistenkin laskujen. Tällä hetkellä eräissä EU-maissa on asetettu tarkempia vaatimuksia sähköisille laskuille. Lasku voidaan antaa millä kielellä tahansa, mutta Verohallinto voi pyydettäessä vaatia käännöstä. (Verohallinnon ohje A95/200/2012.)

Vaaditut laskumerkinnät (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501, 209 e §.) ovat seuraavat:

- laskun antamispäivä
- juokseva tunniste, jolla lasku voidaan yksilöidä

- myyjän Y-tunnus sekä kansainvälinen arvonlisäverotunniste, kun kyseessä on tavaroiden yhteisömyynti tai palveluiden myynti yleissäännöksen mukaan sekä toiseen jäsenvaltioon tapahtuvissa uusien kuljetusvälineiden myynneissä ja kaukomyynneissä
- ostajan arvonlisäverotunniste käännettyssä arvonlisäverovelvollisuudessa ja yhteisömyynneissä
- myyjän sekä ostajan nimi ja osoite
- myytyjen tavaroiden ja palveluiden määrä ja luonne
- tavaroiden toimituspäivä, palveluista suorituspäivä tai ennakkomaksuista maksupäivä
- veron peruste jokaisen verokannan osalta, yksikköhinta ilman veroa ja hyvitykset tai alennukset, jos niitä ei ollut otettu huomioon jo yksikkö hinnassa
- verokanta
- suoritettavan veron määrä euroissa
- jos myynnistä ei suoriteta veroa, tulee sen peruste mainita laskussa.

2.3 Tavaroiden myynti

Arvonlisäverolaissa tavaralla tarkoitetaan aineellista esinettä sekä sähköä, kaasua, lämpöä, kylmyyttä ja muuta niihin verrattavaa energiahyödykettä. Palvelulla tarkoitetaan kaikkea muuta, mitä voidaan myydä liiketoiminnan muodossa. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501, 17§.)

Arvonlisäveron katsotaan yleensä kohdistuvan tavaroiden myyntimaahan. Tavaroiden myyntimaa on pääsääntöisesti se maa, missä tavara myydään tai missä se on kuljetuksen alkaessa. Arvonlisäveron kannalta ei ole merkitystä, onko tavaroiden ostaja elinkeinonharjoittaja vai yksityishenkilö. Arvonlisävero koskee myös Suomessa toimivia ulkomaalaisia elinkeinonharjoittajia, jotka eivät ole rekisteröityneet arvonlisäverovelvollisiksi. Suomessa noudatetaan laajasti käännettyä verovelvollisuutta ja näissä tapauksissa veron suorittaminen saattaa kohdistua ostajalle. (Joki-Korpela ym. 2009, 36- 37.)

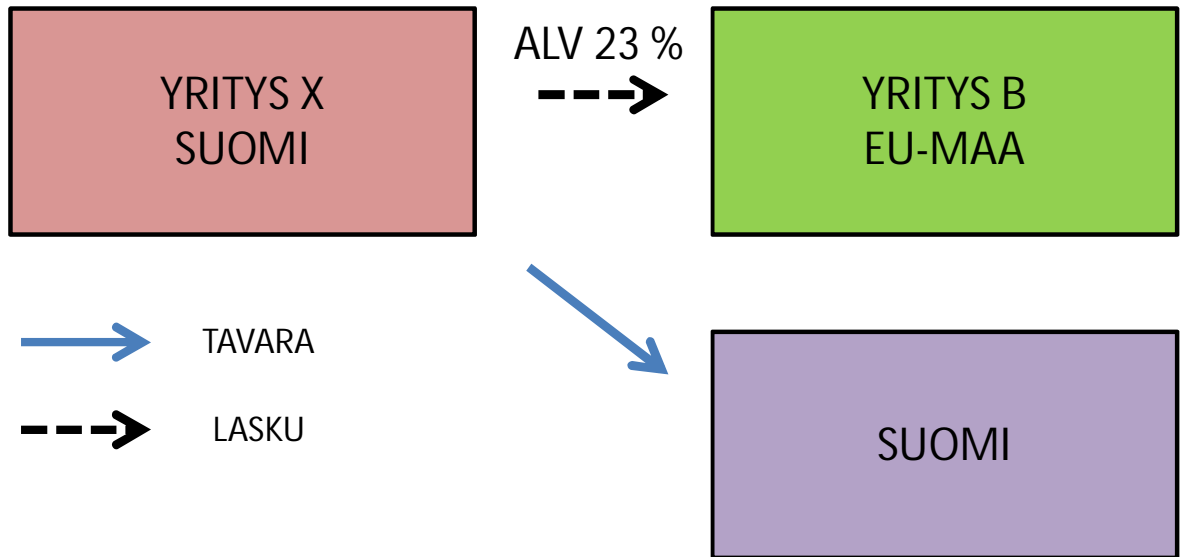
Suomessa tapahtuva tavaroiden myynti on pääsääntöisesti aina verollista. Poikkeuksen tähän voi tehdä toimiala. Esimerkiksi sosiaalihuoltona pidettävien tavaroiden ja palveluiden myynnistä ei suoriteta arvonlisäveroa. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501, 37

§.) Kuviossa kaksi kuvataan yksinkertaisin tilanne tavarän verollisesta mynnistä verokannalla 23 prosenttia. Tavarä toimitetaan Suomen rajojen sisäpuolella, ja tavarän myyjänä sekä ostajana on suomalainen yritys. (Joki-Korpela ym. 2009, 38.)

Kuvio 2. Yksinkertaisin tavarän verollinen myynti Suomessa

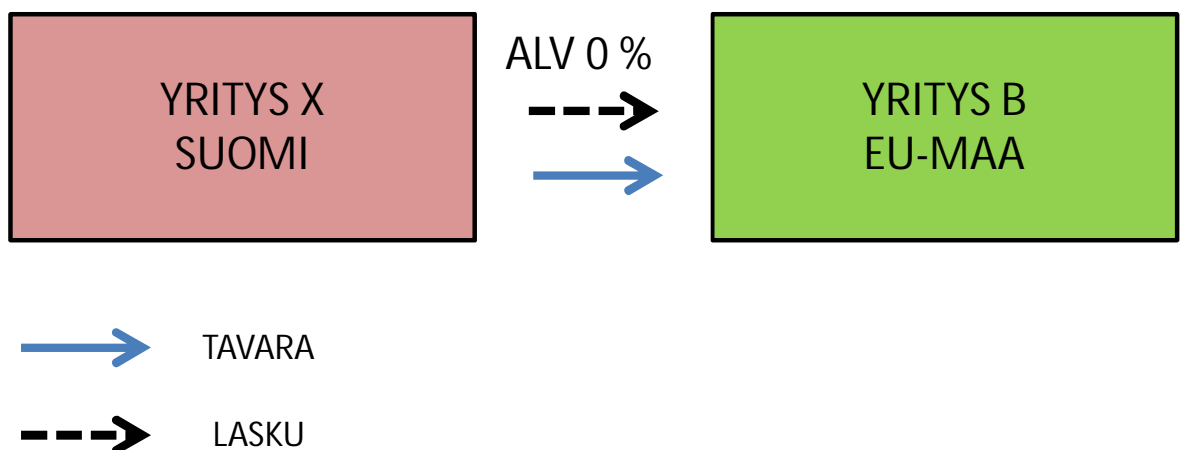
Arvonlisäveroon vaikuttaa myös tavaröiden liike, eli mihin tavarät kuljetetaan myynnin yhteydessä. Kuviossa kolme on esitetty tilanne, joka osoittaa sen, kuinka tavarän liike määrää tavarän verollisuuden. Tavarän myyjä on rekisteröitynyt Suomeen arvonlisäverovelvolliseksi ja vaikka ostaja ei ole rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi Suomeen, on tavarän myynti verollista. Tavarän ostajalla on mahdollisuus hakea ostoistaan arvonlisävähennystä jälkikäteen. Laskun vastaanottajana voisi olla myös yritys EU:n ulkopuolelta ja silti kauppatapahtuma olisi verollinen. (Joki-Korpela ym. 2009, 40- 41.)

Kuvio 3. Tavaraveroilinen myynti ostajalle, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen Suomessa

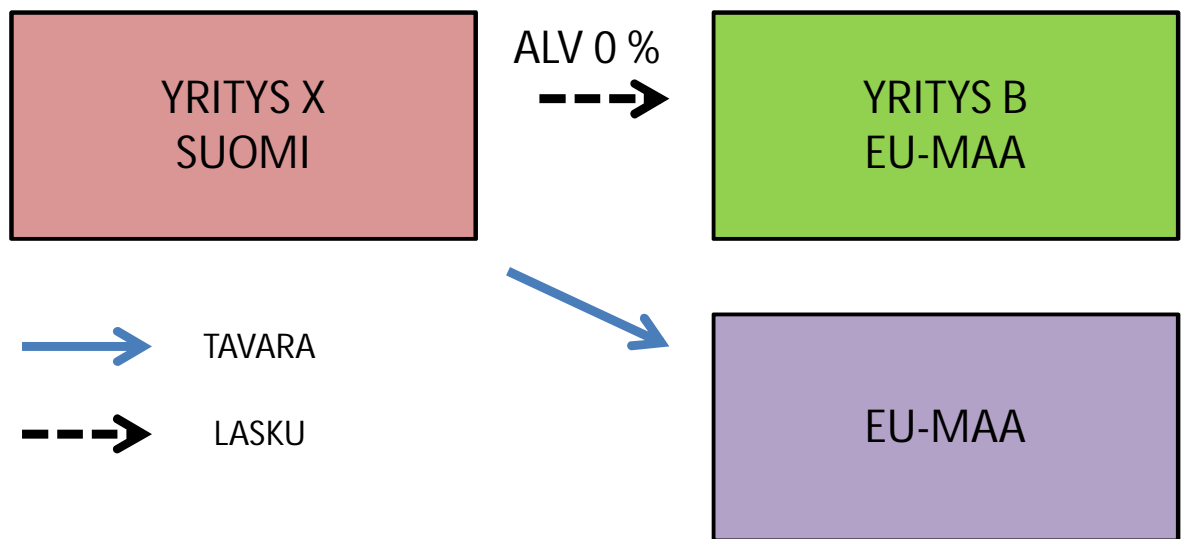
2.3.1 Yhteisömyynti

Yhteisömyynti toteutuu Suomeen arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneen elinkeinonharjoittajan kohdalla vain, kun tavaravarojen myyjä ja ostaja ovat rekisteröityneet arvonlisäverovelvollisiksi eri EU-maihin ja tavarat kuljetetaan Suomesta toiseen EU-maahan. Kuviossa neljä on esitetty yksinkertaisin tilanne tavaravarojen yhteisömyynnistä Suomeen arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneen myyjän näkökulmasta. (Joki-Korpela ym. 2009, 42- 44.)

Kuvio 4. Tavaravarojen yhteisömyynti

Arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröinnin ei tarvitse olla tehty samaan maahan kuin mihin tavarat kuljetetaan. Huomattavaa kuitenkin on, että yhteisömyyntiä ei ole tavaroiden myyminen esimerkiksi ruotsalaiselle asiakkaalle, jos tavarat jäävät Suomeen tai ne kuljetetaan EU:n ulkopuolelle. Myöskään tavaroiden toimittaminen Ruotsiin, mutta niiden myyminen esimerkiksi venäläiselle asiakkaalle ei ole yhteisömyyntiä. Kuviossa viisi on esitetty toinen ainoa mahdollinen tapaus milloin tavarantoimittajan myynti on yhteisömyynti suomalaiselle elinkeinonharjoittajalle. (Joki-Korpela ym. 2009, 42- 44.)

Kuvio 5. Yhteisömyynti, jossa tavara ja lasku menevät eri Euroopan unionin maahan

Pääsääntöisesti tavaroita ei saa luovuttaa ostajan haltuun EU:n alueella. Yhteisömyynnissä voidaan kuitenkin käyttää Ex Works- toimituslauseketta. Ex Works- toimituslausekkeen mukaan myyjä suorittaa tavarantoimittajan lähtöpaikassa varastoinnin, käsittelyn sekä pakkaamisen. Tavarat luovutetaan ostajalle lähtöpaikasta, jolloin kaikki muu vientiin liittyvä jää ostajan vastuulle. Ostaja ei saa kuitenkaan olla rekisteröitynyt Suomeen arvonlisäverovelvolliseksi, vaan johonkin muuhun EU- maahan. Tällöin myyjän tulee saada riittävä näyttö siitä, että tavarat on kuljetettu Suomesta EU:n alueelle. Riittävänä näyttönä voidaan pitää Verohallinnon ohjeistuksen mukaisesti todistusta, jossa on ilmoitettu tavarantoimittajan kuljettaja, tavarantoimittajan kuljetuspäivämäärä, kuljetuksessa käytetty kuljetusväline ja kuljetuksen päättymispaikka. Myyntilaskuihin tulee merkitä yhteisömyynnissä myyjän että ostajan arvonlisäverotunnukset, yleisten laskumerkintävaatimusten lisäksi. (Kallio, Nielsen, Ojala & Säskilähti 2010, 301- 303.)

2.3.2 Kolmikantakauppa

Kolmikantakauppa on EU:n alueella käytetty kevennetty menetelmä ketjukaupan tilanteessa. Ketjukaupalla tarkoitetaan myyntiä, jossa tavara kuljetetaan suoraan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle, mutta lasku kulkee kolmannen osapuolen kautta.

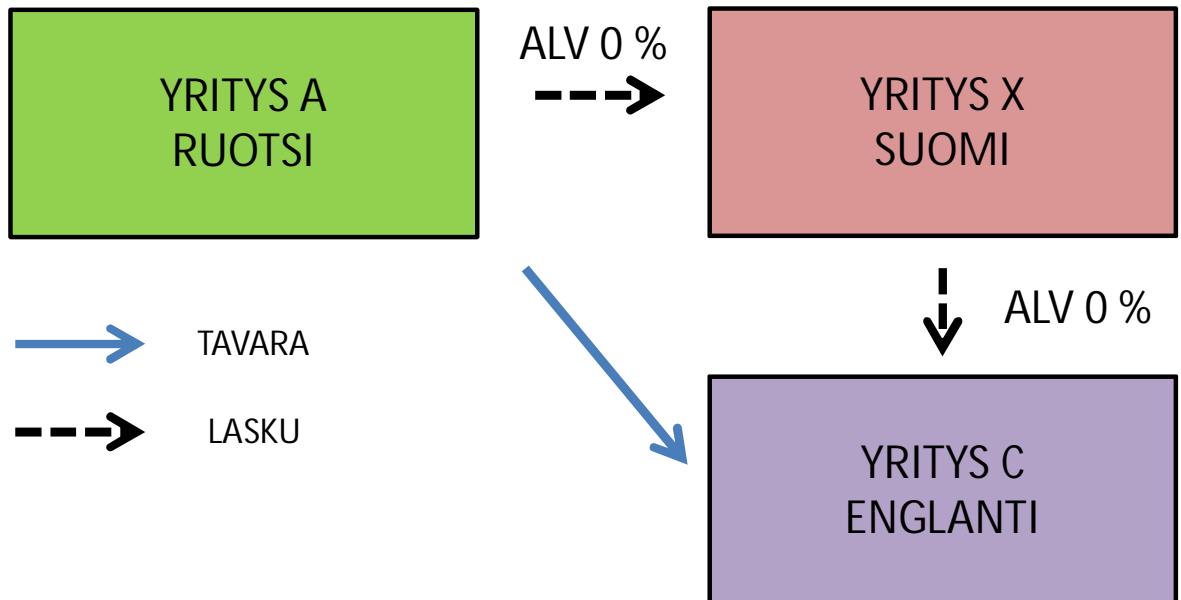
Kolmikantakauppa on kehitetty yksinkertaistamaan kaupankäyntiä EU:n alueella, koska ketjukauppa voi aiheuttaa keskimmaiselle kaupan osapuolelle ylimääräisiä velvoitteita.

Ilman kevennettyä menettelyä kaupan keskimmainen osapuoli olisi velvoitettu suorittamaan hankinnasta arvonlisäveron kuljetuksen päättymisvaltiossa. (Joki-Korpela ym.

2009, 52- 54.)

Kuviossa kuusi on esitetty kolmikantakaupan tilanne. Yritys X, joka on rekisteröitynyt Suomeen arvonlisävelvolliseksi, on kaupan keskimmainen osapuoli. Yritys X vastaanottaa ensimmäiseltä Ruotsiin arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneeltä myyjältä A verottoman laskun, joka on yhteisömyyntiä ensimmäiselle osapuolelle. Normaalisti Yritys X käsittelisi oston yhteisöostona ja käänteisen verovelvollisuuden velvoite syntyisi kuljetuksen päättymisvaltiossa. Kuitenkin Yritys X myy tavaran edelleen Yritys C:lle, joka on arvonlisäverovelvollinen Englannissa. Yritys X:n täytyy käyttää laskussaan viimeiselle osapuolelle C, merkintää kolmikantakauppa ja laskun on oltava veroton. Näin yhteisöhankinnasta suoritettava arvonlisävero siirtyy viimeiselle kaupan osapuolelle. Yritys X:n tulee lisäksi merkitä myyntilaskuun oma sekä kolmannen osapuolen arvonlisäverotunnus. (Joki-Korpela ym. 2009, 52- 54.)

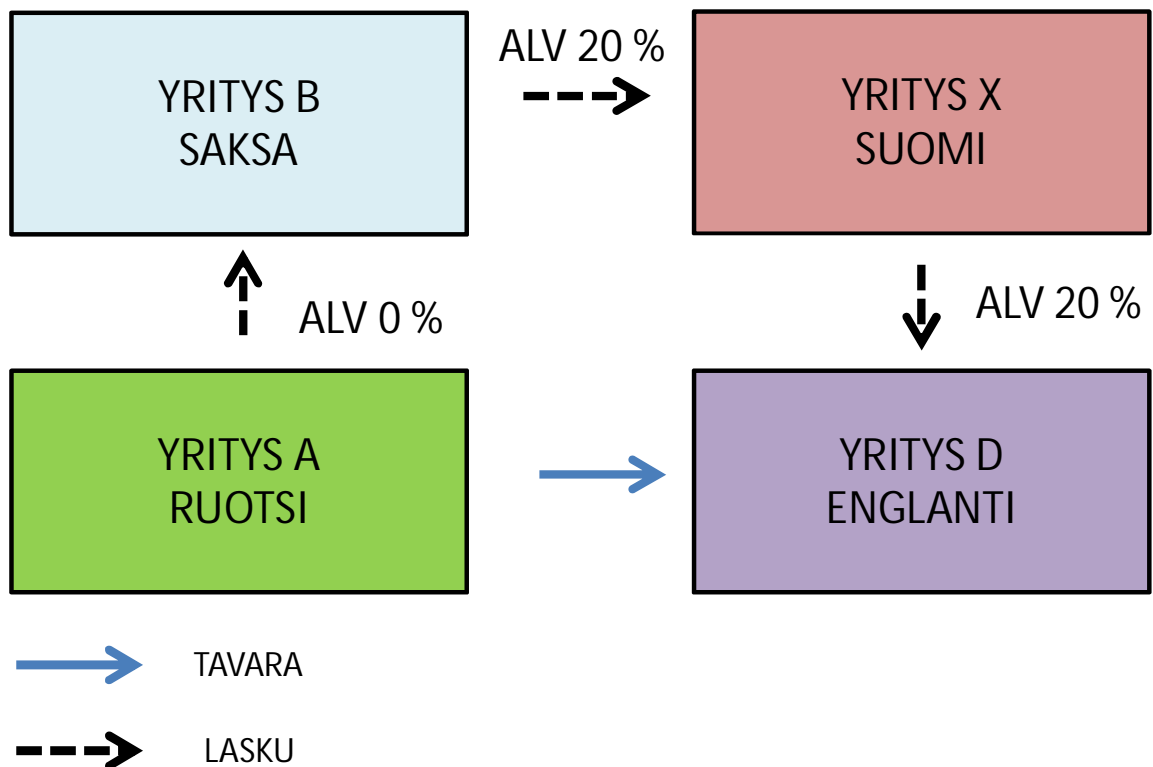
Kuvio 6. Kolmikantakaupan tilanne

Edellytyksenä kolmikantakaupalle on tavaroiden kuljetus EU- maiden välillä ja vain yhden maarajan yli. Kaikkien kaupan osapuolten tulee olla rekisteröitynyt EU:n alueella arvonlisäverovelvollisiksi ja jokaisen osapuolen tulee olla rekisteröitynyt eri EU-maahan. (Joki-Korpela ym. 2009, 52- 54.)

2.3.3 Nelikantakauppa

Nelikantakaupassa, osapuolina on neljä eri osapuolta neljästä eri EU- maasta. Tavarat kuljetetaan suoraan ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle, mutta lasku kulkee kaikkien osapuolien kautta. Nelikantakauppaan ei ole olemassa kevennettyä menettelyä. Ensimmäinen myyjä suorittaa yhteisömyynnin. Seuraavien myyntien katsotaan kuitenkin tapahtuvan tavaroiden kuljetuksen päättymismaassa. (Joki-Korpela ym. 2009, 54- 55.)

Kuviossa seitsemän on esitetty nelikantakaupan tilanne, jossa kaikkia osapuolet ovat rekisteröityneet arvonlisäverovelvollisiksi eri EU-maahan. Tavaroiden lähtömaana on Ruotsi ja kuljetus päättyy Englantiin. Yritys B:n tulisi suorittaa yhteisöhankinta Englannissa ja Yritys X:n taas normaali Englannin verokannan alainen osto ja myynti.

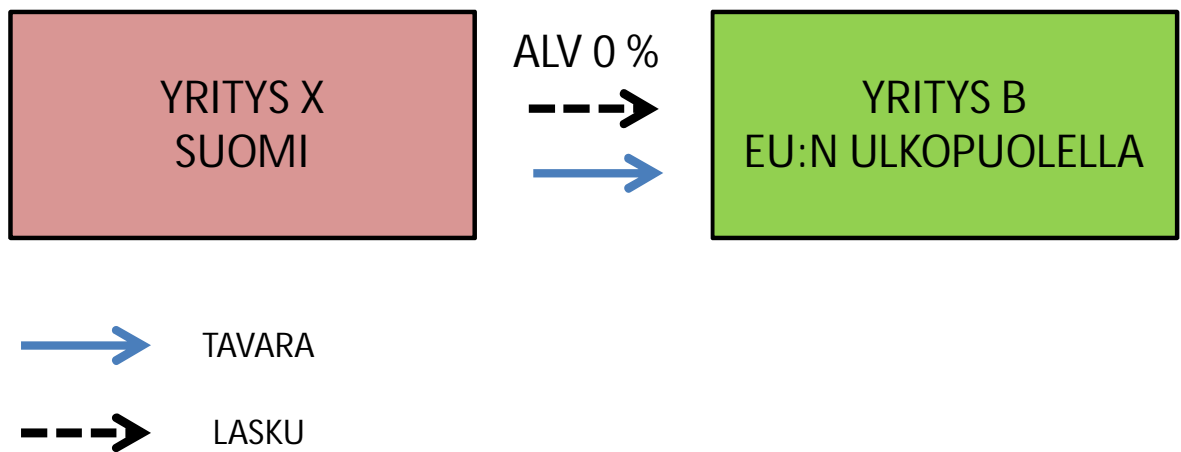

Kuvio 7. Nelikantakaupan tilanne

Nelikantakauppa sekä muut ketjukaupan tilanteet synnyttävät usein rekisteröitymisvelvollisuuden kuljetuksen päättymismaahan, koska tavaroiden myynnin katsotaan tapahtuvan kuljetuksen päättymisvaltiossa. Ketjukaupan tilanteet vaativat myös syvempää arvonlisäverolainsäädännön tuntemusta kaikissa tapahtumaan liittyvissä maissa, koska tulee noudattaa kuljetuksen päättymisvaltion arvonlisäverolainsäädäntöä. (Joki-Korpela ym. 2009, 54- 55.)

2.3.4 Vientimyynti

Vientimyyntiä on tavaroiden myynti kuljetettuna EU:n ulkopuolisiin maihin. Kuljetuksen järjestäjänä on myyjä, ostaja tai kolmas taho ostajan tai myyjän puolesta (Joki-Korpela ym. 2009, 60 - 61). Vientimyynti on verotonta ja se ilmoitetaan arvonlisäveroilmoituksessa kohdassa 309 0- verokannan alainen liikevaihto (Verohallinto. Kausiveroilmoituksen yksityiskohtainen täyttöohje). Kuviossa kahdeksan on esitetty yksinkertainen vientimyyntin tapahtuma Suomeen arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneen elinkeinonharjoittajan näkökulmasta. Tavarat toimitetaan Suomesta EU:n ulkopuoliseen maahan ja ostaja on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi samaan maahan.

Kuvio 8. Yksinkertainen vientimyyntin tapahtuma

Ex Works- toimitusehdon käytöstä tulkinnat ovat yhteneväisiä eri lähteissä. Tavarat voidaan luovuttaa ostajan haltuun jo Suomessa, ja ostaja vie tavarat EU:n ulkopuolelle välittömästi, käyttämättä tavaroita Suomessa.

Seuraavien vaatimusten tulee kuitenkin täyttyä (Kallio ym. 2010, 356- 361.).

- ostaja ei saa olla rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi Suomessa
- ostajan tulee olla elinkeinonharjoittaja.

Esimerkiksi ostaja, joka kuljettaa itse tavarat Venäjälle, mutta on rekisteröitynyt Suomeen arvonlisäverovelvolliseksi, ei täytä vientimyyntin vaatimuksia. Ostaja, joka on rekisteröitynyt Ruotsiin arvonlisäverovelvolliseksi ja tavarat toimitetaan Norjaan, täyttää vientimyyntin edellytykset, kun käytetään Ex Works- toimitusehtoa.

Vientimyyntinä voidaan toteuttaa kauppa, jossa asiakas on Suomeen rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, jos kuljetuksen EU:n ulkopuolelle hoitaa myyjä tai itsenäinen kuljetusyhtiön myyjän tai ostajan toimeksiannosta. (Kallio ym. 2010, 357- 361.) Myyjän tulee saada tarvittavat todisteet siitä, että tavarat on kuljetettu EU:n ulkopuolelle. Jos riittäviä todisteita tavarantoimittamisesta EU:n ulkopuolelle ei saada, tulee myyjän laskuttaa myynti arvonlisäverollisena. Myyjä voi myös laskuttaa myyntin ensin arvonlisäverollisena ja kun näyttö kuljetuksesta on saatu, on mahdollista tehdä hyvityslasku ja

uusi veloitus arvonlisäverottomana. Tämä koetaan usein työllistävänä, mutta menettelyä olisi hyvä käyttää, jos myyjällä ei ole täyttä varmuutta näytön saamiseksi kuljetuksesta EU:n ulkopuolelle. (Kallio ym. 2010, 357- 361.)

2.4 Palvelun myynti

Palvelua on kaikki, mitä ei voida määritellä arvonlisäverolain mukaan tavaraksi. Palvelun määrittelemisen voi kuitenkin olla joissain tapauksissa hankalaa. Erityisesti silloin, kun myydään tavaraa yhdessä palvelun kanssa, joudutaan ratkaisemaan, onko palvelu osa tavaraa vai tavara osa palvelua. Suomessa palveluiden ja tavaroiden myyntiä ei arvonlisäverotuksen raportoinnissa tarvitse eritellä muuten kuin verokantojen osalta. Sen sijaan palveluiden ja tavaroiden veroton myynti on eriteltävä Verohallinnolle annettavassa kuukausittaisessa yhteenvetoilmoituksessa. (Kallio ym. 2010, 318- 320.)

Arvonlisäverotuksessa palveluiden myyntimaa määritellään eri tavalla kuin tavaroiden. Palveluiden myynnissä arvonlisäveron maksaminen yritetään kohdistaa palveluiden kulutusmaahan. Toisena erilaisuutena verrattuna tavaroiden verotukseen on ostajan asema, onko ostajana elinkeinonharjoittaja vai kuluttaja. Tavaroiden myynnissä tällä ei ole mitään merkitystä, mutta palveluiden myyntiin tämä vaikuttaa. Tässä opinnäytetyössä ei käsitellä palveluiden myyntiä kuluttajille, koska kohdeyritys myy vain elinkeinonharjoittajille. (Kallio ym. 2010, 318- 320.)

Palveluiden myyntimaasäännöksessä on oleellista tavaroiden arvonlisäverokäsittelystä eroavana muun muassa myyjän sekä ostajan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka. Jos palvelu myydään elinkeinonharjoittajalle, jolla on Suomessa kiinteä toimipaikka tai jonka kotipaikka on Suomi, katsotaan palvelu myydyksi Suomessa. Jos kumpikaan näistä ehdoista ei täyty, ei arvonlisäveroa Suomeen voida suorittaa. Palveluiden myynti Suomessa suomalaiselle ostajalle on pääsääntöisesti aina verollista. (Kallio ym. 2010, 318- 320.)

Palveluiden myynti voi olla joissain tapauksissa verotonta. Palvelu itsessään voi olla verottomaksi luokiteltua tai palvelun suoritus voi tapahtua Suomen ulkopuolella. Palvelun myyntimaa määritellään palvelun tyypin mukaan. Palveluiden arvonlisäverotusta voidaan pitää monimutkaisempaa kuin tavaroiden. (Joki-Korpela ym. 2009, 79- 81.)

Jos palvelu ei ole kuulu mihinkään erikseen määriteltyyn sääntöön palveluiden verotuksessa, tulee arvonlisävero elinkeinonharjoittajalle myytäessä määritellä palvelun myynnin yleissäännön mukaan. Yleissäännön mukaan palvelun verotus kohdistuu ostajan maahan. Jos arvonlisävero kohdistuu ostajan maahan suoritettavaksi, on muistettava selvittää kyseisen maan vaatimukset. (Verohallinto. Palvelujen ulkomaankaupan arvonlisäverotus 1.1.2010 alkaen.)

2.5 Kulujen edelleenveloitukset

Kulujen edelleenveloitukset ovat mahdollisia yritysten välillä. Kulujen edelleen veloituksessa toinen yritys maksaa ensin toisen yrityksen puolesta, tai kulut jaetaan, ja veloitaa sitten toista yritystä edelleen. Kulujen edelleenveloitukset voivat olla esimerkiksi erilaisten messujen osallistumismaksujen tai koulutusten veloituksia.

Kulujen edelleenveloituksia koskee sama verokanta kuin alkuperäisiä veloituksia, vaikka edelleenveloituksen tekevä yritys lisäisi oman palkkionsa. Esimerkkinä voi myös olla erilaiset viranomaismaksut, kuten eri määrämaiden tullien maksut ja verot. Tulli- ja veromaksut Intiassa voitaisiin edelleen veloittaa koko matkaltaan verottomana. Välissä voi vielä olla useampia yrityksiä, kuten huolintayhtiö. Kulujen edelleenveloituksissa noudatetaan muilta osin normaaleja tavaroiden ja palveluiden myynnin myyntimääsäännöksiä. (Verohallinnon ohje A95/200/2012.)

On kuitenkin muistettava, että jos edelleenlaskutettava kuluveloitus on osa myytyä suoritusta tai tavaraa, on käytettävä varsinaisen palvelun tai tavarat verokantaa. Näissä tapauksissa edelleenveloitukseen ei siis vaikuta alkuperäisen kuluveloituksen verokanta. (Joki-Korpela ym. 2009, 226.)

2.6 Myynti vesi- ja ilmaliikenteessä oleville aluksille

Myynti vesi- ja ilmaliikenteessä liikennöiville aluksille on verotonta, kunhan tietyt kriteerit täyttyvät. Aluksen rungon tulee olla vähintään 10 metriä ja rakenteeltaan pääasiallisesti muuhun kuin huvi- tai urheilukäyttöön tarkoitettu tai aluksen tulee olla ammat-

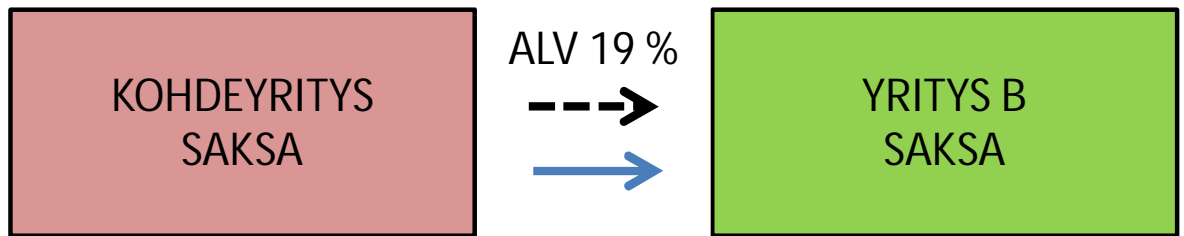
timaisessa kansainvälisessä liikenteessä. Korjauspalveluiden myynti on myös verotonta, kunhan työtä ei suoriteta telakka-alueen ulkopuolella. (Kallio ym. 2010, 286- 288.)

Arvonlisäverotuksen raportoinnissa tätä myyntiä ei tarvitse eritellä omaksi kohdaksi, vaan se ilmoitetaan kohdassa 309 muut 0- verokannan alaiset myynnit (Verohallinto. Kausiveroilmoituksen yksityiskohtainen täyttöohje). Tullille nämä myynnit on tullut raportoida 1.1.2011 lähtien. Tärkeää Tullille raportoinnissa on se, että tavarat on toimitettu alukseen tai satama-alueelle. Jos yritys ostaa tavaroita toimistorakennukseensa, joka sijaitsee Suomessa, ei tavarantoimitus ole enää verotonta. (Tulli. Asiakastiedote 14.12.2010.)

2.7 Verovelvollisuus ulkomailla

Moni globaaleilla markkinoilla kauppaa tekevä yritys on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi myös muihin maihin. Rekisteröityminen kannattaa ja voi olla pakollista maasta riippuen, jos kyseissä maassa tehdään paljon kauppaa. Arvonlisäverojen takaisinmaksu on toinen mahdollisuus rekisteröitymisen ohelle.

Yksinkertaisin tilanne muussa maassa verollisesta tapahtumasta on esitetty kuviossa yhdeksän. Verollinen myynti Saksassa syntyy, kun tavara toimitetaan suoraan Saksasta Saksaan. Saksaan arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyt kohdeyritys on velvollinen suorittamaan myynnistä Saksan arvonlisäverolain mukaisen veron, joka on tällä hetkellä 19 prosenttia. Riippumatta siitä, onko tavarantoimitus rekisteröitynyt kyseiseen maahan arvonlisäverovelvolliseksi. Ostajalla on mahdollisuus hakea arvonlisäverojen takaisinpalautusta. (Joki-Korpela ym. 2009, 75 – 76.)

→ TAVARA

---→ LASKU

Kuvio 9. Verollinen myynti toisessa maassa.

3 Arvonlisäverotus kohdeyrityksessä

Tukkukaupan alasta arvonlisäverotuksellisesti tekee haastavan tavarantoimittajien ja asiakkaiden globaali toiminta markkinoilla. Yhä useampi suomalainen yritys harjoittaa jollain tasolla liiketoimintaansa Suomen rajojen ulkopuolella. Logistiset ratkaisut mahdollistavat tavaroiden liikkeet maiden välillä lähes rajattomasti. Kaupantekijöiden tulisi olla tietoisia niin arvonlisäverotuksellisista kuin myös muista vientiin ja tuontiin liittyvistä vaatimuksista.

3.1 Kohdeyrityksen esittely

Kohdeyritys on suomalainen perheyritys, joka harjoittaa teknisen alan tukkukauppaa globaaleilla markkinoilla. Yritys on perustettu vuonna 1900-luvun alkupuolella ja se on Skandinavian ja Baltian johtavia materiaali palveluita tarjoavia yrityksiä. Yrityksellä on noin 150 toimipaikkaa Suomen lisäksi myös Ruotsissa, Norjassa, Puolassa, Virossa, Latviassa, Liettuaissa sekä Venäjällä. Yritys työllistää vajaat 3 000 henkilöä koko konsernissa.

Kohdeyritys käyttää koko toiminnassaan Systems, Applications, and Products in Data Processing, myöhemmin SAP, toiminnanohjausjärjestelmää. Seuraavissa luvuissa kuvataan kohdeyrityksen myyntiprosesseja arvonlisäverotuksen näkökulmasta sekä toiminnanohjausjärjestelmää ohjaavien tietojen käsittelyä. Kohdeyrityksessä on tehty ulkopuolisen toimijan analyysi arvonlisäverotapahtumien oikeellisuudesta. Analyysi osoitti, että arvonlisäverotapahtumiin liittyvät asiakokonaisuudet on toteutettu yrityksessä hyvin. (SAP Finland.)

3.2 Toimiala

Tukkukaupan toimintoihin kuuluvat palvelut, maahantuonti ja tavarantoimittajien välittäminen. Erityisesti 2000-luvulla palveluiden osuus toiminnasta on kasvanut. Tukku- ja kauppa jaetaan päätoimialoiltaan päivittäistavaratukku- ja kauppaan, kulutus- ja käyttötavaratukku- ja kauppaan, maataloustukku- ja kauppaan, tekniseen tukku- ja kauppaan, rakennusalan tukku- ja kauppaan, tieto- ja viestintätekniikan tukku- ja kauppaan sekä polttoaineiden tukku- ja kauppaan. Yleisesti kohdeyrityksen kaltaisista yrityksistä käytetään nimeä tekninen tukku- ja kauppa.

Tekninen tukkukauppa on erityisesti omaksunut palveluista uusia muotoja toimintaansa, perinteisen tuotteiden välittämisen rinnalle. Tekninen kauppa on myös perinteisesti eronnut muusta tukkukaupasta tarjoamalla tavaroiden myynnin lisäksi asiantuntemusta. (Santasalo & Koskela 2009, 7- 9.)

3.3 Myyntiprosessit

Kohdeyrityksellä on monta eri myyntiprosessia, joista kolme pääprosessia on varastokauppa, tehdaskauppa ja cross- dock. Yksinkertaisimmillaan tavarat toimitetaan keskusvarastosta asiakkaalle tai asiakas noutaa itse tavarat jostain myymälästä. Kohdeyrityksen Suomen toimintojen keskusvarastot ja myymälät sijaitsevat Suomessa. Keskusvarastoilla varastoitavat tuotteet toimitetaan asiakkaille yleensä ulkopuolisten kuljetusliikkeiden kautta. Myymälöissä tuotevalikoima on suppeampi, mutta keskusvarastoilta on mahdollista toimittaa tuotteet myymälöihin.

3.3.1 Varastokauppa

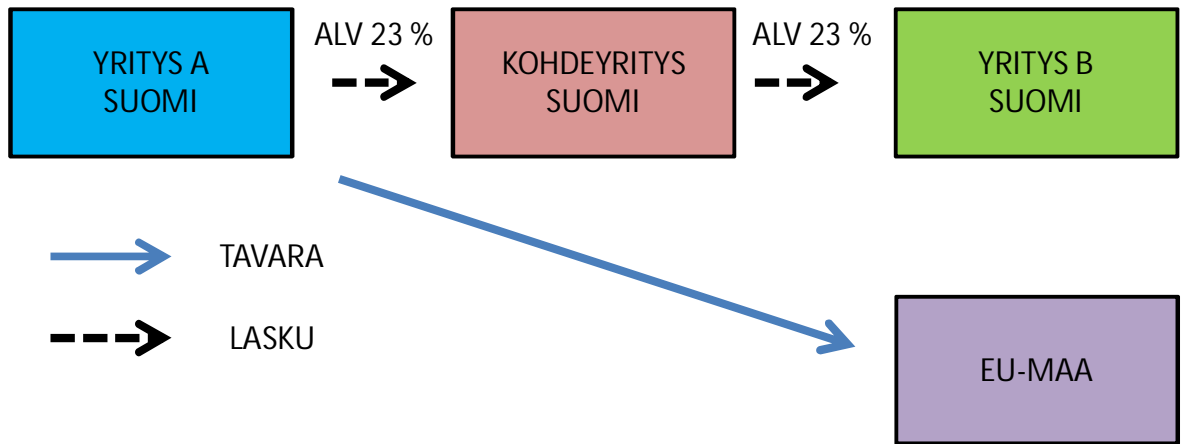
Varastokaupassa tuotteet toimitetaan jommastakummasta yrityksen keskusvarastosta tai asiakas noutaa tavarat itse myymälästä. Keskusvarastolta tapahtuvat toimitukset on helpompi määritellä arvonlisäverotuksen osalta, koska tavarat toimitetaan aina Suomesta ja kohdeyrityksen omasta varastosta. Kaupassa ei ole kolmansiä osapuolia. Noutomyymälöistä asiakkaan itse noutamat tuotteet ovat arvonlisäverotuksen kannalta myös yksinkertaisia, poislukien ulkomaisten asiakkaiden ostot sekä niin sanottu rajakauppa.

Ulkomaiset asiakkaat, jotka ovat olleet kohdeyrityksen asiakkaita ja joiden tavarat on toimitettu Suomen ulkopuolelle, on perustettu järjestelmään verottomiksi asiakkaiksi. Kun asiakas siirtää toimintaansa Suomeen, esimerkiksi tietyn projektin ajaksi, tulisi asiakkaalle avata verollinen asiakasnumero. Koska asiakas käyttää tavarat Suomessa, ei myynti ole enää verotonta. Arvonlisävero on tässä tapauksessa normaalin verokannan mukainen. Myymälöissä työskenteleviä myyjiä tulisikin ohjeistaa ottamaan selvää tavaroiden käyttömaasta, jos myyntitilauksen syötössä tilaus on koneella veroton. Näin voitaisiin välttää virheellinen nollaverokannan alainen myynti.

Kohdeyrityksen myymälässä, joka sijaitsee Suomen ja Ruotsin rajan läheisyydessä Suomen puolella tehdään niin sanottua rajakauppaa. Ruotsiin arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyt asiakas noutaa tavarat myymälästä ja kuljettaa ne itse rajan toiselle puolelle. Nämä myyntitapahtumat käsitellään verottomana yhteisömyyntinä. Asiakas allekirjoittaa myymälässä dokumentin, jossa vakuuttaa vievänsä ostamansa tavarat rajan yli, käyttämättä niitä Suomessa. Tämänlainen toimintamalli on sallittua, mutta joissain tilanteissa olisi suositeltavaa tehdä ensin verollinen lasku ja myyjän saatua tarvittavat asiakirjat hyvityslasku ja tämän jälkeen uusi lasku verottomana (Kallio ym. 2010, 361). Harva yritys toimii näin, koska se työllistäisi liikaa. Moni yritys, kuten kohdeyritys, toimii luotettavien kauppakumppanien kanssa, joille myydään edellä mainitulla tavalla käyttäen Ex Works- toimitusehtoa. Verohallinnon ohjeistuksen mukaan hyväksyttäväksi ja riittäväksi todisteeksi tarvitaan tavarankuljettaja, tavarankuljetuspäivämäärä, kuljetuksessa käytetty kuljetusväline ja kuljetuksen päättymispaikka. (Joki-Korpela 2009, 68- 69.)

3.3.2 Tehdaskauppa, cross-dock ja kauttalaskutus

Toista myyntiprosessia kutsutaan tehdaskaupaksi, jossa tavarat toimitetaan suoraan kohdeyrityksen tavarantoimittajan varastosta tai tehtaalta asiakkaalle. Kohdeyritys saa laskun tavarantoimittajalta ja veloittaa omaa asiakastaan edelleen. Tässä ei kuitenkaan ole kyse kulujen edelleenveloituksista. Kuviossa 10 esitellään tehdaskaupan myyntitapahtuma, joka virheellisesti saatetaan ensin tulkita verottomaksi yhteisömyynniksi. Myyntitapahtuma on kuitenkin arvonlisäverollinen, koska kaupan kolme osapuolta ovat kaikki rekisteröityneet arvonlisäverovelvollisiksi Suomeen. Suurimmassa osassa yrityksen tehdaskauppoja tavara kulkee Suomen rajojen sisäpuolella kohdeyrityksen toimittajalta asiakkaalle.

Kuvio 10. Tehdaskaupan myyntitapahtuma, jossa myynti on verollista

Kolmas myyntiprosessi on niin sanottu cross-dock eli laiturikauppa. Tavara tilataan toimittajalta ja se otetaan keskusvarastossa vastaan ja lisätään varaston arvoon, mutta toimitetaan välittömästi eteenpäin kohdeyrityksen asiakkaalle. Cross-dockissa tavarat toimitetaan aina keskusvaraston kautta, ei myymälöiden kautta. Kaupan osapuolet voivat olla rekisteröityneitä arvonlisäverovelvolliseksi mihin maahan vain, mutta koska tavarat kuljetetaan aina kohdeyrityksen Suomen keskusvarastoilta asiakkaille, on tapahtumien arvonlisäveron määrittelemine yksinkertaisempaa kuin tehdaskaupassa.

Kauttalaskutuksessa kohdeyritys tekee asiakkaan sekä tavarantoimittajan kanssa sopimuksen. Kohdeyrityksen asiakas voi tilata tavaraa suoraan tavarantoimittajalta ja ne myös toimitetaan suoraan asiakkaalle. Kohdeyritys saa laskun toimittajalta ja tekee edelleen laskun omalle asiakkaalleen. Verotuksellisesti myyntiprosessi on normaalia kotimaan kauppaa, koska sopimukset tehdään vain suomalaisten toimittajien ja asiakkaiden kanssa. Kaikki tavarat myös toimitetaan Suomen rajojen sisäpuolella.

3.3.3 Aluksille myynti

Aluksille toimitetun tavarantoimittajan myynti on verotonta. Asiakkaan perustamishakemuksessa vastuumyyjä määrittää, onko asiakas verollinen vai veroton. Luottokeskuksessa tarkastetaan yrityksen toimiala. Verotuksen osalta tässä tapauksessa toimialalla on merkitystä: Jos toimialana on varustamo, merkitään asiakas verottomaksi. Jos sama asiakasyritys haluaa ostaa tavaroita esimerkiksi toimistonsa kunnossapitoa varten, tulee tätä varten asiakkaalla olla toinen, verollinen asiakasnumero. Tämä olisi hyvä huomioida jo asiak-

kaan perustamisvaiheessa, jolloin välttyttäisiin arvonlisäverollisesti virheellisiltä kauppatapahtumilta. Verollinen ja veroton asiakasnumero tulisi myös olla hyvin yksilöity, jotta myyjä osaa käyttää oikeaa asiakasnumeroa myyntejä tehtäessä. (Väisänen, N. maaliskuu 2012.)

3.3.4 Palveluvarastot

Palveluvarasto kohdeyrityksen konseptina tarkoittaa varastoa asiakkaan omissa tiloissa, mutta varastoitavat tavarat omistaa kohdeyritys. Järjestelmässä nämä varastot eritellään erikoisvarastoina, mutta ne ovat sijainniltaan keskusvaraston alla. Tosiasiassa palveluvarasto voi sijaita jopa Suomen rajojen ulkopuolella. Tavaroiden siirrosta ei laskuteta asiakasta, vaan pelkästä kulutuksesta. Omistusoikeuden siirto tapahtuu kulutuksen yhteydessä. Omistusoikeuden siirron jälkeen tehdään lasku asiakkaalle. Tavararavon arvonlisäveron katsotaan yleensä kohdistuvan tavararavon myyntimaahan. Kohdeyrityksessä on selvitettävä niiden maiden arvonlisäverolainsäädäntö, joissa palveluvarastoja on. (Joki-Korpela ym. 2009, 75-76.)

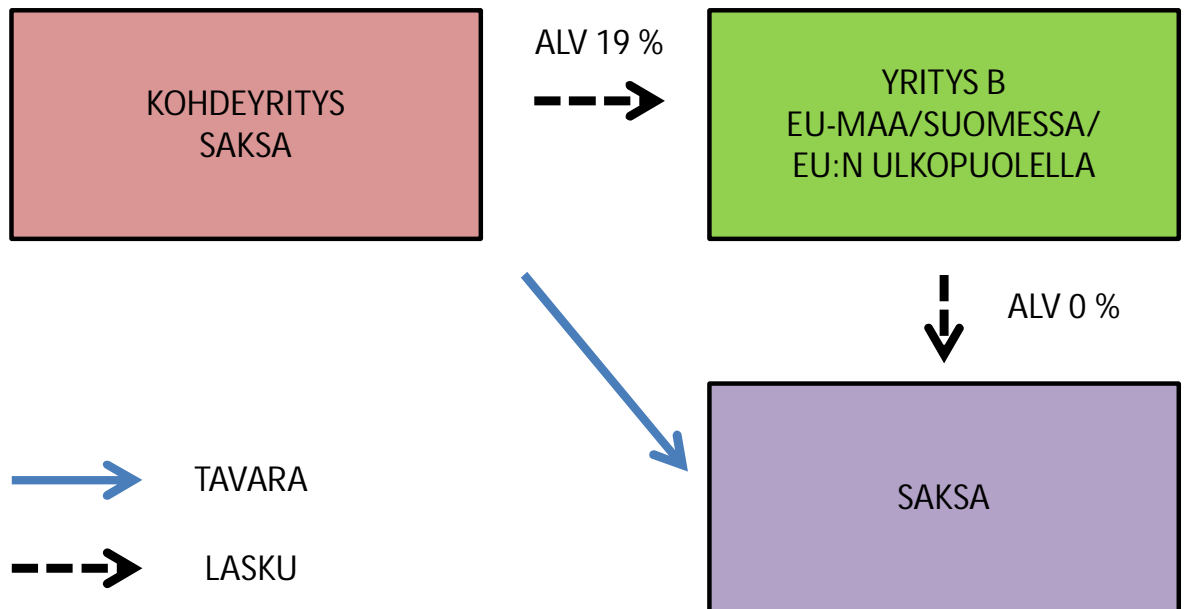
Jos Suomen ulkopuolella sijaitsevat palveluvarastot olisi rakennettu omiksi varastoikseen järjestelmässä, olisi mahdollista ylläpitää erilliset veroehdot. Järjestelmämuutokset joita jouduttaisiin tekemään, ovat todennäköisesti mittavia ja vaativat tarkempaa selvitystä ennen mahdollista toteutusta.

3.4 Verovelvollisuus ulkomailla

Kohdeyritys on tällä hetkellä verovelvollinen Suomen lisäksi Saksassa. Myös Ruotsiin rekisteröityminen on harkinnassa. Järjestelmä osaa määrittää Saksan arvonlisäverolain mukaisen arvonlisäverokannan laskuille, kun asiakkaan perustiedoissa asiakkaan maa on Saksa ja verokategoria 8. Tällä hetkellä myyntilaskuihin tulee manuaalisesti laittaa kohdeyrityksen Saksan arvonlisäverorekisteritunnus. Järjestelmää tulisi kehittää siten, että arvonlisäverotunnus tulisi automaattisesti myös tulosteelle. Saamani kokemuksen mukaan tämä olisi mahdollista toteuttaa muuttamalla tulostusohjelmaa.

Saksassa arvonlisäverollinen tapahtuma on helppo tunnistaa, kun tavara toimitetaan Saksasta Saksaan ja ostajana on Saksaan arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyt asia-

kas. Kuviossa 11 on kuvattu kauppatapahtuma, joka kuitenkin saattaa helposti unohtua. Kuten Suomessakin tapahtuvassa verollisessa myynnissä, ei ole väliä mihin maahan ostaja on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, jos tavarat toimitetaan myyjältä ostajalle saman maan sisällä ja ne myös käytetään kyseissä maassa.

Kuvio 11. Kauppatapahtuma, josta tulee suorittaa arvonlisävero Saksassa

Haastavampia ovat tilanteet, joissa tavara kuljetetaan Saksaan suoraan jostakin toisesta maasta. Tällöin on otettava huomioon tavarán lähtömaa, verokanta, jolla tavara ostetaan kohdeyritykselle ja mihin maahan asiakas on rekisteröitynyt. Näiden kauppatapahtumien tunnistaminen on hankalampaa myös myyjälle ja kauppaa ei tulisi sopia, ennen kuin talousosastoa on konsultoitu.

Seuraavaksi käsitellään esimerkkitapaus edellä mainitusta kaupasta. Kohdeyritys osti tavarat toimittajalta, joka oli rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi Suomeen. Kohdeyrityksen asiakas oli rekisteröitynyt sekä Suomeen että Saksaan arvonlisäverovelvolliseksi. Tavarat olisi haluttu toimittaa asiakkaalle Saksaan suoraan toisesta EU-maasta kuin Suomi. Kolmikantakaupan kriteerit eivät täyttyneet, koska kaikki kolme osapuolta eivät olleet rekisteröityneet arvonlisäverovelvollisiksi kolmeen eri EU-maahan. Kolmikantakaupassa vaaditaan kolmeen eri EU-maahan rekisteröityminen osapuolilta. Myynti ei myöskään voinut olla yhteisömyyntiä, koska tavara ei liikkunut Suomesta toiseen EU-maahan. Kauppatapahtuman toteuttaminen halutulla tavalla olisi vaatinut koh-

deyrytyksen tavarat toimittajalta arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitymisen tavaroiden kuljetuksen alkamis- tai päättymismaahan.

Kohdeyrytyksen tavarat toimittaja ei halunnut suorittaa rekisteröitymistä. Lopullinen ratkaisu oli, että tavarat toimitettiin toimittajan Suomessa sijaitsevalta varastolta Saksaan kohdeyrytyksen asiakkaalle. Tällöin kauppatapahtumaa voitiin käsitellä seuraavanlaisesti. Toimittaja suoritti verollisen myynnin Suomessa kohdeyrytykselle ja kohdeyrytys omalle asiakkaalleen yhteisömyynnin. Kauppatapahtuma suoritettiin toimittajan ja kohdeyrytyksen osalta Suomen arvonlisäverotunnisteella ja asiakkaan osalta Saksa arvonlisäverotunnisteella. Tapauksessa on huomioitavaa se, että tavarat toimittaja ei ollut tietoinen rekisteröitymispakotteesta, jos alkuperäisen kaltainen kauppatapahtuma olisi haluttu suorittaa.

Kohdeyrytyksen toimittajaverkosto on laaja ja asiakkaat toimivat myös monessa maassa. Asiakkaat myös keskittävät ostojaan samoin kuin kohdeyrytys omia ostojaan. Tehdas-kauppa, kauppa jossa tavarat kuljetetaan suoraan kohdeyrytyksen toimittajan tehtaalta asiakkaalle, tulee aiheuttamaan suurimmat verotulkinnalliset tapaukset. Pääasiallisesti vero maksetaan siinä maassa, jossa tavarat myynti tapahtuu. Jos kohdeyrytyksen nimissä toimitetaan tavaraa, jolloin kohdeyrytys voidaan tulkita maahantuojaksi, synnyttää se todennäköisesti monessa maassa arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitymisvelvollisuuden, muiden maahantuontiin liittyvien rekisteröitymisvaatimusten lisäksi. Toimituslausekkeiden valinnassa tulisi myyjän olla tietoinen, mitä lausekkeen käyttö aiheuttaa yritykselle ja kauppatapahtumalle. (Joki-Korpela ym. 2009, 54- 55.)

3.5 Kolmikantakaupan tilanteet kohdeyrytyksessä

Toukokuun 2010 jälkeen on järjestelmään rekisteröity kaksi kolmikantakaupan myyntiä, kumpikaan myyntitapahtumista ei ollut kolmikantakauppaa, vaan normaalia verollista myyntiä. On erittäin todennäköistä, että kolmikantakauppaa on tehty oikeasti enemmän, mutta se on virheellisesti tehty järjestelmään. Opinnäytetyön tekijä havaitsi kohdeyrytyksen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöohjeissa kolmikantakaupan käsittelyn virheelliseksi. Jotta kolmikantakauppa rekisteröityy järjestelmään oikein, tulee myyntilaukselle valita kauppatapahtumaksi kolmikantakauppa, sekä lähtö- ja kohdemaat lasku-

tukselle. Lähtömaan on oltava Suomi, koska vain tällöin verotaulusta voidaan hakea oikea kombinaatio. Verotaulua ja järjestelmän konfiguraatiota käsitellään luvussa neljä. Toimittajan tulee myös toimittaa tavarat suoraan toisesta EU-maasta kohdeyrityksen asiakkaan maahan. Kuvioon 12 on merkitty punaisella suorakaiteella vaaditut asetukset kolmikantakaupalle myyntitilauksella.

Display Standard Order 302453376: Header Data

Standard Order **302453376** Purchase order no. 864005864001

Sold-to party 1030752

Sales Shipping **Billing Document** Billing plan Accounting Conditions Account

Payer 1030752999

Terms of Delivery and Payment

Incoterms Z02 - Fixed val.date

Terms of Payment Z045 45 days net Add.value days 0

Billing

Billing block SubInvProcess

Invoicing dates FI Finland

Billing Date 15.10.2012 CCode to be billed 1000

Serv.rendered date Alt.tax classific.

Tax depart. country FI Tax dest. country PL ☒ EU triang. deal

Kuvio 12. Kolmikantakaupan asetus myyntitilauksella

3.6 Koulutusmateriaali kohdeyrityksen henkilöstön kouluttamiseksi

Liitteessä 1 esitetään opinnäytetyön tekijän laatima koulutusmateriaali, jonka avulla kyetään kouluttamaan kohdeyrityksen henkilöstöä ymmärtämään arvonlisäverotuksen erilaisia vaihtoehtoja kohdeyrityksen myynissä. Materiaali on laadittu esitysmateriaalin muotoon. Koulutus voidaan toteuttaa luentotyypisenä pienryhmälle tai etäkoulutuksena videoneuvotteluyhteyksiä hyödyntämällä. Koulutuksen pitäjän tulee ymmärtää kohdeyrityksen myyntiprosessit sekä niihin liittyvät verotukselliset asiakokonaisuudet hyvin.

Koulutuksen tavoitteena on lisätä henkilöstön osaamista arvonlisäverollisesta myynnistä siten, että myynissä käytetään arvonlisäverolakiin ja kohdeyrityksen käytäntöihin liittyen oikeita tietoja.

Koulutuksen aikana käsitellään seuraavia asiakokonaisuuksia:

- arvonlisäverotuksen perusteet siten, että myyntityöhön osallistuvat henkilöt ymmärtävät sen vaikutuksen myyntiin
- tavaroiden myynnin yleiset periaatteet arvonlisäverotuksellisesta näkökulmasta
- kohdeyrityksen myyntiprosessit siten, että myyjät tunnistaisivat myyntitapahtuman edellyttämät arvonlisäverotukselliset asiat
- kohdeyrityksessä käytössä olevan SAP – toiminnanohjausjärjestelmän perusasetuksia arvonlisäverotukselliseen myyntiin liittyen.

Koulutuksen alkuosa kalvoon kolme saakka koostuu koulutuksen sisällöstä ja tavoitteista. Koulutukseen osallistujat pyritään motivoimaan koulutuksen aiheeseen osoittamalla kohdeyrityksen toiminnan volyymia ja sen vaikutusta arvonlisäverotukseen. Esitysmateriaalissa ei ole esitetty kohdeyrityksen oikeita tunnuslukuja. Motivoiminen on tärkeä osa koulutusta ja edellytys koulutuksen onnistumiselle, koska arvonlisäverotuksellisia asioita ei yleensä koeta mielenkiintoisiksi. Kalvoilla neljästä yhdeksään käsitellään arvonlisäverotuksen perusteita tavaroiden myynissä. Teoriaosuutta havainnollistetaan kuvilla.

Koulutus etenee kohdeyrityksen tyypillisempien myyntitapahtumien käsittelyllä ja niihin liittyvillä arvonlisäverotuksellisilla asioilla kalvosta kymmenen alkaen. Kohdeyrityksen myyntiprosesseja koskevissa kuvissa konkretisoidaan aiemmin käsiteltyjä arvonlisäverotuksen perusteita, sitomalla ne kohdeyrityksen toimintakenttään karttapohjien avulla. Opinnäytetyön liitteenä olevassa koulutusmateriaalissa toimipistetiedot ovat kuvitteellisia. Kohdeyrityksessä pidettävässä koulutuksessa edellä mainitut tiedot voidaan sitoa yrityksen todellisiin tietoihin ja niitä voidaan muuttaa kohdeyrityksen mukaan siten, että käytetään juuri kyseessä olevan ryhmän kannalta oikeita paikkoja. Koulutuksessa voi-

daan painottaa myös myynnin eri prosesseja koulutettavien henkilöiden työn kuvan perusteella.

Kalvoissa 18 ja 19 käsitellään lyhyesti asiakkaan perustiedot, jotka vaikuttavat arvonlisäveroon. Asiakkaiden perustietoja pääsevät muuttamaan vain rajatut käyttäjät.

Lopetuksessa muistutetaan, että arvonlisäverot pitää maksaa lain vaatimusten mukaisesti sekä kehoitetaan ottamaan yhteyttä kohdeyrityksen arvonlisäveroasioissa neuvovaan tahoon ennen myyntitapahtumien toteuttamista, mikäli ei olla varmoja asian oikeellisuudesta.

4 SAP järjestelmän konfiguraatio ja perustiedot

Tässä luvussa käsitellään SAP toiminnanohjausjärjestelmän konfiguraatiota ja perustietoja arvonlisäverokäsittelyn mahdollistamiseksi. SAP järjestelmän konfiguraatio, eli järjestelmän rakenne, luodaan ja ylläpidetään transaktiossa SPRO, SAP Reference IMG. Normaalilta käyttäjältä on estetty pääsy transaktioon, koska siellä hallitaan koko järjestelmän rakennetta. Konfiguraatio sisältää myös arvonlisäverotukselliset asetukset. Liitteessä 2 on kuvattu koko konfiguraatio arvonlisäveroihin liittyvien asetusten osalta.

Arvonlisäverotapahtumien oikeellisuuden kannalta asiakkaiden ja tuotteiden perustiedot tulee olla ylläpidetty, sekä tekninen määrittely tulee olla tehty oikein ja aukottomasti. SAP toiminnanohjausjärjestelmään on mahdollista rakentaa lähes mitä tahansa, mutta sen tulee olla määritelty lain ja liiketoiminnan vaatimien tarpeiden mukaan. Seuraavissa luvuissa käsitellään veroasetusten konfiguraatiota ja perustietoja.

4.1 Verokoodit ja niiden kirjaukset

Ensin tulee luoda veromenettely, tax procedure. Tämä on valmiina järjestelmässä ja se on TAXEUR. Tämän jälkeen maat liitetään haluttuun veromenettelyyn, esimerkiksi Suomi, eli FI, liitetään TAXEUR proseduuriin. Tämän jälkeen liitetään veromenettely tiliavaimeen (account key). Euroopassa tilitettävän arvonlisäveron tiliavain on MWS.

Jokaiselle veroprosentille on luotu oma verokoodi, joka voi olla kaksi merkkiä pitkä. Suomessa kohdeyrityksen nykyiset käytössä olevat verokoodit alkavat B-kirjaimella, vanhan verokannan alaiset verokoodit alkavat F- kirjaimella. Tammikuun 2013 alusta verokantoja nostetaan prosenttiyksiköllä ja tätä varten luodaan uudet verokoodit. Verokoodi määrittelee verokannan prosenteissa. Kuviossa 13 esitellään punaisissa suorakaiteissa verokoodin B1 asetukset.

Maintain Tax Code: Tax Rates

Properties   Tax accounts   Deactivate line

Country Key	FI	Finland
Tax code	B1	FI Sales 23 %
Procedure	TAXEUR	
Tax type	A	Output tax

Percentage rates

Tax Type	Acct. Key	Tax Percent. Rate	Level	From Lvl	Cond. Type
Base Amount			100	0	BASB
Output Tax	MWS	23,000	110	100	MWAS
Input tax	VST		120	100	MWVS
Travel Expenses (%)	VST		130	100	MWRK
Non-deduct.Input Tax	NAV		140	100	MWVN
Non-deduct.Input Tax	NVV		150	100	MWVZ
Investment Tax Norw.	ZUS		160	100	MWZU
Offsett.Item-Inv.Tax	ZUG		170	100	MWZG
Sumptuary Tax	LUX		180	100	MWAL
Clearing Tax	ASB		190	110	MWAA
Acquisition Tax Cred	ESA		200	100	NLXA
Acquisition Tax Deb.	ESE		210	200	NLXV

Kuvio 13. Verokoodin asetukset

Verojen kirjaukset määritellään kohdassa Posting → Define Tax accounts. Transaktio avain Suomessa myynnin verokirjauksille on MWS – Output tax. Kohdeyrityksellä on globaali tilikartta, jokainen SAP järjestelmää käyttävä yritys käyttää samaa tilikarttaa. Tilikarttakohtaisesti on määriteltä tilitettävän arvonlisäveron kirjanpidon tili. Myös kirjausavaimet, debet ja kredit kirjauksille, määritellään samassa kohdassa. Kirjausavaimet ovat kuitenkin riippumattomia käytettävästä tilikartasta.

Kuviossa 14 nähdään tilitettävälle arvonlisäverolle määritelty kirjanpidon tili punaisessa suorakaiteessa.

Configuration Accounting Display : Automatic Posts - Accounts

◀ ▶ Posting Key Procedures Rules

Chart of Accounts **ZOCA** Operative Chart of Accounts

Transaction **MWS** Output tax

Account assignment

Account **261000**

Kuvio 14. Kirjausasetus tilitettävälle arvonlisäverolle

Kokonaan veroraportoinnin ulkopuoliset verokoodit määritellään Assign Tax Codes for Non- Taxable Transactions. Nämä asetukset ovat yrityskohtaisia, sekä tilitettävä että vähennettävä verokoodi on asetettava. Kuviossa 15 on esitetty verokoodit yhtiöittäin, jotka eivät ole mukana arvonlisäveron laskennassa.

Display View "Allocate Co.Cd. -> Non-Taxable Transactions": Overview

CoCd	Company Name	City	Input ...	Outpu...	Jurisdic. c...
0001		Waldorf	VO	AO	
0010		VANTAA	BY	BX	
0100		HELSINKI	BY	BX	
0120		HELSINKI	BY	BX	
0150		VANTAA	BY	BX	
0160		VANTAA	BY	BX	
0170		VANTAA	BY	BX	
0190		HELSINKI	BY	BX	
0MB1		Waldorf			
1000		HELSINKI	BY	BX	

Kuvio 15. Verolaskennan ulkopuoliset verokoodit

4.2 Asiakkaiden ja tuotteiden veroluokitukset

Asiakkaille ja tuotteille valittavat vero kategoria arvot määritellään myynnin puolen rakenteessa. Kuviossa 16 nähdään asiakkaiden ja materiaalsen vero kategorioiden arvolistat punaisella suorakaiteella merkittynä.

Kuvio 16. Asiakkaiden ja tuotteiden vero kategorioiden arvolistat

4.3 Asiakkaan perustiedot

Asiakkaan perustiedoista järjestelmä ottaa verotuksellisesti huomioon seuraavat tiedot:

- Asiakkaan maa
- Asiakkaan kansainvälisen arvonlisäverorekisteritunnuksen
- Verotiedot

Kuviossa 17 on esitetty punaisella suorakaiteella asiakkaan perustiedoissa oleva maa sekä kansainvälisen arvonlisätunnuksen paikka.

Kuvio 17. Asiakkaan maa ja arvonlisäverotunniste

Asiakkaan maatunnuksen tulee olla sama kuin oletuksena olevan kansainvälisen arvonlisäverotunnuksen alku. Asiakkaalle voidaan määrittää muitakin arvonlisäverotunnuksia. Järjestelmä valitsee automaattisesti toimitusosoitteen maan mukaisen arvonlisäverotunnisteen laskulle oikean.

Tällä hetkellä edellä esitettyä toiminnallisuutta ei voida hyödyntää, koska kohdeyrityksen verotaulun tasojen tulisi olla väärässä järjestyksessä. Virheitä ei kuitenkaan tällä hetkellä todennäköisesti aiheudu, koska asiakkaille on perustettu niin monta asiakasnumeroa, kun on eri maiden arvonlisäverotunnuksia. Toiminnan heikkoutena on kuitenkin se, että myyjän pitää osata käyttää oikeaa asiakasnumeroa. Lukuisten asiakasnumeroiden ylläpito vaatii myös huomattavasti aikaa ja henkilöstöresursseja, joita voitaisiin säästää käyttämällä järjestelmän ominaisuuksia tehokkaammin. Samalla inhimillisten virheiden määrää voitaisiin vähentää.

Verotiedot ylläpidetään asiakkaan perustiedoissa myyntialueen tietojen alla, laskutus välilehdellä, kohdassa verot. Järjestelmä hakee automaattisesti verojen raportointimaan sen mukaan, minkä yrityskoodin alle asiakas on perustettu. Veroluokitus, tax classification, määrittelee onko asiakas verollinen vai veroton. Jos verotaulun tasojen järjestystä vaihdetaan, tulisi veroluokitus miettiä siten onko asiakas rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi Suomeen vai ei. Jos asiakas on arvonlisäverovelvollinen Suomessa, tulisi asiakkaalla olla arvo yksi ja muissa tapauksissa nolla. Erikoistapauksia varten tulisi edelleen käyttää muita arvoja.

Vaihtoehdot ovat:

- 0 Tax exempt, nollaverokanta
- 1 Liable for taxes, verollinen
- 8 VAT resp. In Foreign, käytetään erikoistapauksiin
- 9 Not tax report, kokonaan veroraportoinnin ulkopuolella, käytetään erikoistapauksiin.

Kuviossa 18 on esitelty asiakkaan perustiedoissa olevat verotiedot punaisella suorakai-teella.

Customer 1030650 TESTIASIAKAS HYVINKÄÄ
Sales Org. 1000 Finland
Distr. Channel 01 Distribution center
Division 01 Product Division 01

Sales Shipping **Billing Documents** Partner Functions

Billing document
☐ Subs. invoice processing ☒ Rebate ☐ Price determin.
Invoicing dates ☐
InvoicingListDates ☐

Delivery and payment terms
Incoterms Z01 -
Terms of payment Z030 30 days net

Accounting
Acct. assgmt group Z1 Sales Revenues

Taxes

Country	Name	Tax category	Name	Tax classification	Description
FI	Finland	MWST	Output Tax	1	Liable for Taxes

Tax classification for customer (1) 4 Entries found

Restrictions

Tax category: MWST

Tax	Description
0	Tax Exempt
1	Liable for Taxes
8	VAT resp.in Foreign
9	Not tax report

4 Entries found

Kuvio 18. Asiakkaan veroluokitus ja mahdolliset arvot

Asiakasta perustettaessa ei ole tarpeen puuttua siihen, onko myynti asiakkaalle verotomissa tapauksissa verotonta yhteisömyyntiä vai vientimyyntiä. Tämä päättely hoidetaan hinnoitteluehtojen ylläpitotaulussa, johon kombinaatiot on määritelty.

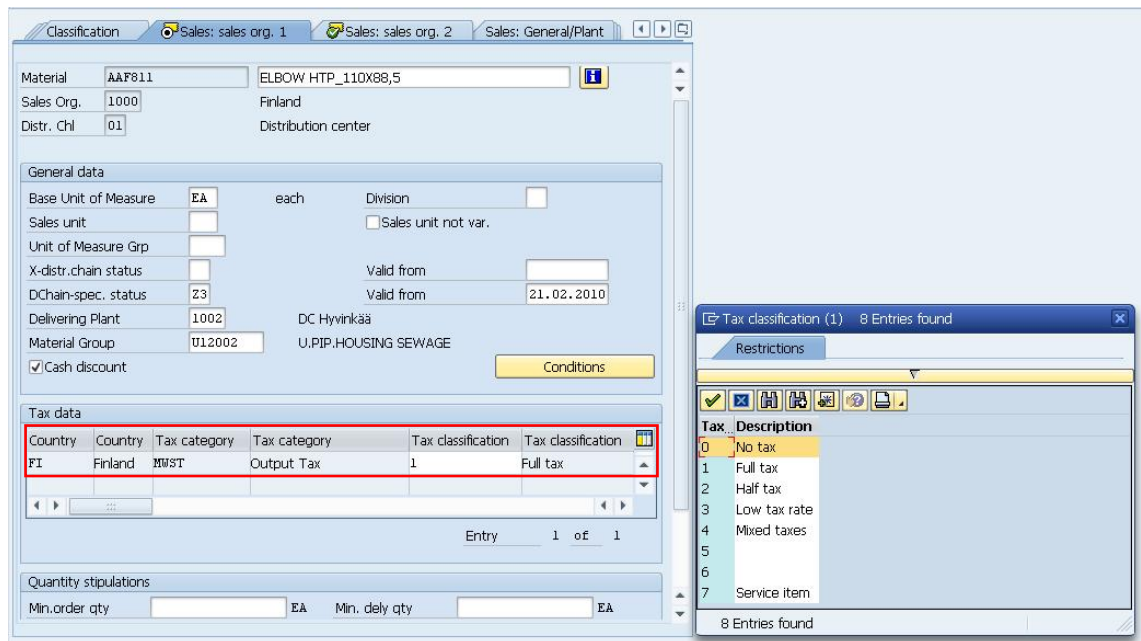
4.4 Tuotteen perustiedot

Tuotteen verotiedot määritellään myyntiorganisaation alle. Arvonlisäveron raportointimaa tulee automaattisesti myyntiorganisaation perusteella. Verokategoria on sama kuin asiakkaita perustettaessa MWST. MWST on lyhenne saksankielisestä sanasta Mehrwertsteuer, joka tarkoittaa suomeksi arvonlisäveroa.

Tuotteen perustaja määrittelee tuotteen veroluokituksen. Kuviossa 19 on esitelty tuotteiden veroluokituksen merkintäkohta punaisella suorakaiteella. Tällä hetkellä käytetään alla olevia arvoja:

- 0 No tax, veroton tuote
- 1 Full tax, normaaliverokannan alainen tuote

- 2 Half tax, alennettu verokanta
- 3 Low tax rate, alennettu verokanta
- 4 Mixed taxes, ei käytössä
- 7 Service item, palvelutuote

Kuvio 19. Tuotteen veroluokitus

Suuri enemmistö tuotevalikoimasta on arvolla 1, normaaliverokannan alainen tuote. Kaikki palvelutuotteet tulisi olla arvolla 7, jotta palveluiden yhteisömyynnit olisivat raportoinnissa oikein. Verottomia tuotteita ei pitäisi olla kohdeyrityksen valikoimassa, koska yrityksen kaikki myynti on lähtökohtaisesti verollista. Näin ollen voidaan harkita tuoteluokan "0 No tax, veroton tuote" poistamista tarpeettoman järjestelmästä, jotta vähennettäisiin kirjausvirheiden mahdollisuutta. Joitain alemman verokannan tuotteita on perustettu järjestelmään, näitä käytetään kulujen edelleenveloitukseen.

Oston verotiedot ylläpidetään materiaalin info recordeilla. Purchase info record, PIR, on toimittaja- materiaali sidonnainen tieto järjestelmässä. PIR: lle määritellään suoraan verokoodi.

4.5 Verotaulu

MWST on järjestelmän hinnoitteluehto, joka ylläpidetään kuten muutkin hinnoitteluehdot. Transaktiossa VK11 luodaan uudet, VK12 muutetaan ja VK13 katsellaan ehtoja.

MWST on rakennettu kuudelle eri tasolle, key combination tai access sequence SAP termeillä. Aktiiviset tasot tällä hetkellä ovat Domestic taxes, Export taxes sekä taso, johon on määritetty kolmikantakauppa. Kuviossa 20 esitellään hintaehdon ylläpitotasot.

Kuvio 20. MWST hinnoitteluehdon tasot

Domestic taxes eli kotimaan verojen yhdistelmä muodostuu tavarán lähtömaasta, asiakkaan veroluokituksesta ja tuotteen veroluokituksesta. Tavarán lähtömaa tulee toimit-tavan varaston perusteella. Tämän jälkeen määritellään hintaehdon voimassaoloaika, esimerkiksi uuden normaalikannan veron voimaantulopäivä. Viimeisenä voimassaolo-päivänä on käytetty 31.12.9999. Veron määrä, mikä asiakas-tuote- kombinaatiolle halu-taan, syötetään verokoodin kautta. Prosenttia ei voi siis suoraan kirjoittaa tauluun, vaan prosentti tulee järjestelmään perustetun verokoodin takaa.

Tauluun on määritelty jokainen maa- asiakas-tuote- kombinaatio. Domestic taxes tasolla maa on aina Suomi. Export taxes tasolla määritellään lähtömaa sekä kohdema. Kohdema on asiakkaan perustiedoista tuleva maa. Kuviossa 21 on esitetty esimerkki yhden yhteisömyynnin asetuksesta. Toimittavana maana on Suomi ja tavaroiden kohdema on Puola.

Display Output Tax (MWST) : Overview

Country

FI

Finland

Valid On

20.10.2012

Export Taxes

Dest. Ctry	TaxCl.Cust	TaxCl.Mat	Name	Amount	Unit	Valid From	Valid to	Tax code
PL		1	Tax Exempt Full tax	0,000		01.07.2010	31.12.9999	B4
PL	0	2	Tax Exempt Half tax	0,000		01.07.2010	31.12.9999	B4
PL	0	3	Tax Exempt Low tax rate	0,000		01.07.2010	31.12.9999	B4
PL	0	7	Tax Exempt Service item	0,000		01.07.2010	31.12.9999	B7

Kuvio 21. Esimerkki verotaulun sisällöstä

MWST- taulun ylläpito on tällä hetkellä yksinkertaista ja helposti hallittavissa. Kun maaimplementointeja tehdään, on joka kerta jokaisen maan MWST- taulu ylläpidettävä. Kohdeyrityksessä verotaulun ylläpitää yrityksen oma henkilökunta.

Opinnäytetyön tekijä havaitsi, että verotaulun tasojen tulisi olla eri järjestyksessä jotta järjestelmästä saataisiin kaikki hyöty irti. Domestic ja Export taxes tasojen paikkaa tulisi vaihtaa, siten että Export taxes tulisi ennen Domestic taxes tasoa. Tällä muutoksella, yhdessä asiakkaan veroluokituksen valinnan perusteiden muuttamisella, saataisiin yksinkertaistettua arvonlisäveron määräytymistä. Samalla voitaisiin luopua tuplasti ylläpidetyistä asiakasnumeroista ja perustaa asiakkaille yksi asiakasnumero. Asiakkaan perustietoihin ylläpidettäisiin niin monen maan arvonlisäverorekisteritunnisteita, kuin mihin asiakas on rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi. Tämä ehdotettu muutos järjestelmään tulisi tutkia tarkasti ja tehdä toimenpiteet selvinneiden tulosten mukaan.

5 Johtopäätökset ja pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli tulkita arvonlisäverolainsäädäntöä kohdeyrityksen kannalta ja laatia koulutusmateriaali kohdeyrityksen henkilöstön kouluttamiseen. Tärkeänä osana työtä oli kuvata kohdeyrityksen myyntiprosessit ja niiden osalta SAP toiminnohjausjärjestelmän määrittäykset arvonlisäveron osalta.

Opinnäytetyön tutkimusongelman mukaisesti selvitettiin miten kohdeyrityksen toiminnohjausjärjestelmän arvonlisäverotusta ohjaavat asetukset ovat tehty ja vastaavatko ne yrityksen myyntiprosesseja ja lain vaatimuksia. Opinnäytetyön tekijä havaitsi olemassa olevan ohjeistuksen arvonlisäveron käsittelyn osalta keskeneräiseksi. Toiminnohjausjärjestelmän käyttäjiltä puuttuu riittävän yksityiskohtainen ohjeistus arvonlisäveroasioiden käsittelystä myyntitapahtumiin liittyen. Havaintoa tukevat lukuisat yhteydenotot myynnin arvonlisäveroasioihin liittyen. Arvonlisäverotuksen teorian ja kohdeyrityksen käytäntöjen perusteella laadittiin koulutusmateriaali kohdeyrityksen henkilöstölle.

5.1 Kehitysideoita

Opinnäytetyön tekemisen aikana havaittuja kehityskohteita on yrityksen toimintaan sekä yrityksen käyttämään järjestelmään. Kolmikantakauppojen vähyys tuli yllätyksenä ja tätä tulisi tarkastella kohdeyrityksessä. EU:n alueella toimivia tavarantoimittajia ja asiakkaita on sen verran paljon, että on todennäköistä, että kaikkia kolmikantakauppoja ei ole tunnistettu myynnin toimesta. Myynnille tulisi selventää kolmikanta-kaupan määritelmää ja päivittää ohjeistus. Tarkempi ohjeistus mahdollistaa arvonlisäverolain hengen tarkemman noudattamisen. Tällöin myös tilitettävä arvonlisävero olisi alhaisempi, koska nyt tapahtuvat ovat olleet verollisia.

Arvonlisäverotuksessa on oleellista myös tavaroiden liike, ei vain se, kuka on tavaroiden ostaja. Opinnäytetyöntekijän ehdottama muutos järjestelmän verotauluun tulisi arvioida kohdeyrityksessä. Järjestelmän muuttaminen vaatii suurehkoja resursseja ja on pitkäkestoinen prosessi. Tulisikin arvioida, saadaanko lisäarvoa sillä, että järjestelmää muutetaan vai saavutetaanko riittävä ohjaus ja dokumentaatio nykyisillä asetuksilla.

5.2 Jatkotutkimusehdotuksia

Pienenä jatkotutkimuskohteena olisi ehdottomasti suoritettava selvitys, kuinka paljon kolmikantakaupan tapahtumia on olemassa, joita ei kuitenkaan ole raportoitu kolmikantakauppana. Tämän jälkeen on mahdollista nähdä, kuinka suuresta joukosta tapahtumia on, sekä se tehdäänkö tämän kaltaista kauppaa tietyllä osastolla. Koulutuksia ja ohjeistusta voidaan tämän jälkeen kohdistaa oikealle kohderyhmälle.

Toinen mielenkiintoinen tutkimus olisi suorittaa kvantitatiivinen tutkimus myyntitapahtumien perusteella. Kuinka monta tietyn verokannan alaista laskua syntyy kuukaudessa ja analysoida näiden tuloksien perusteella myös tilitettävän arvonlisäveron oikeellisuutta vielä tarkemmin.

Kohdeyrityksessä on otettu maaliskuussa 2012 käyttöön sähköinen ostolaskuntarkastus. Olisi mielenkiintoista ja varmasti hyödyllistä tehdä analyysi myös vähennettävän arvonlisäveron osalta.

5.3 Opinnäytetyön kriittinen itsearviointi

Opinnäytetyön tekeminen viivästyi liian paljon ja tekemiselle olisi ollut ehdottoman tärkeää järjestää aikaa päivätyöltä. Kuitenkin työstäni saamani kokemus mahdollisti oman asiantuntijuuden hyödyntämisen opinnäytetyön laatimisessa. Opinnäytetyössä olisi voinut käyttää vielä monipuolisemmin kirjallisuutta lähteenä.

Motivaatiota opinnäytetyön tekemiseen toi työssäni kohtaamat arvonlisäverotuksen tilanteet ja tulkinnat ovat mielestäni todella mielenkiintoisia. Olisi järkevää kirjata tapauksia muistiin vielä paremmin ja jakaa omaa tietotaitoa myös muille organisaation jäsenille.

Työn olisi voinut toteuttaa enemmän tutkimuksen omaisena. Rakenne tuntuu hieman hajanaiselta ja ote työhön ei ole mielestäni riittävän tutkimuksellinen. Työ oli jo rajattu koskemaan vain tilitettävää arvonlisäveroa, mutta rajausta olisi voinut miettiä vielä tar-

kemmin. Myös opinnäytetyön suunnitelmaan panostamalla olisi työn rakenne varmasti ollut parempi.

Lähteet

Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501. Luettavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501>. Luettu: 21.11.2012

Erkkilä T., Tiilikainen T. & Eurooppatiedotus. 2012. Avain EU-käsitteisiin. 1.painos. UM:n Eurooppatiedotus. Raisio.

Joki-Korpela T., Jokinen M., Klemola A., Kontu J. & Vilppula T. 2009. Käytännön arvonlisäverotus – uudet säännökset. KHT- Media Oy. Keuruu.

Jones P. & Burger J. 2009. Configuring SAP ERP – Financials and Controlling. Wiley Publishing. Inc. Yhdysvallat.

Kallio M., Nielsen A., Ojala M. & Säskilahti J. 2010. Arvonlisäverotus 2010. 3. Painos. Edita. Helsinki.

Kauppa.fi. Tekninen kauppa. Luettavissa:

http://www.kauppa.fi/tietoa_kaupasta/toimialat/tekninen_kauppa. Luettu: 17.10.2012.

Padhi S.N., 2011. SAP ERP Financials and FICO – Handbook. Jones and Bartlett Publishers. Kanada.

Santasalo T. & Koskela K. 2009. Tukkukauppa Suomessa 2009. Tuomas Santasalo Ky. Helsinki. Luettavissa:

<http://www.pam.fi/fi/info/tilastotjatutkimukset/Documents/Tukkukauppa%20Suomessa%202009.pdf>. Luettu: 18.10.2012.

SAP Finland. Kotisivut. Luettavissa: <http://www.sap.com/finland/about/index.epx>. Luettu: 23.10.2012.

Tulli. Asiakastiedote 14.12.2010. Laivoihin ja lentokoneisiin toimitettavista verottomista tavaroiden annettava Tullille ilmoitus 1.1.2011 alkaen. Luettavissa: <http://www.tulli.fi/fi/tiedotteet/asiakastiedotteet/sahkoinenasiointi/2009/20101214/index.html>. Luettu: 26.10.2012.

Verohallinto. 1.1.2010. Palvelujen ulkomaankaupan arvonlisäverotus 1.1.2010 alkaen. Luettavissa: [http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Kansainvalinen_kauppa/Palvelujen_ulkomaankaupan_arvonlisaverot\(14323\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Kansainvalinen_kauppa/Palvelujen_ulkomaankaupan_arvonlisaverot(14323)). Luettu 26.10.2012

Verohallinto. 14.4.2010. Arvonlisäverokantojen muutos 1.7.2010. 348/40/2010. Luettavissa: <http://www.vero.fi/fi-FI/content/9913/8154>. Luettu: 21.10.2012.

Verohallinnon julkaisu 189.11. 1.4.2011. Arvonlisäverovelvollisen opas. Luettavissa: <http://www.vero.fi/fi-FI/content/16309/8154>. Luettu: 19.10.2012.

Verohallinto. Sanasto. Luettavissa: http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Sanasto/Elinkeinonharjoittaja%2813697%29. Luettu 20.11.2012

Verohallinto. Kausiveroilmoituksen yksityiskohtainen täyttöohje. Luettavissa: [http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Lomakkeet/Veroilmoituslomakkeet_ja_tayttoohjeet/Kausiveroilmoituksen_yksityiskohtainen_t\(19441\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Lomakkeet/Veroilmoituslomakkeet_ja_tayttoohjeet/Kausiveroilmoituksen_yksityiskohtainen_t(19441)). Luettu: 26.10.2012.

Verohallinto. 18.10.2012. Laskutusvaatimukset arvonlisäverotuksessa. A95/200/2012. Luettavissa: [http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Laskutusvaatimukset_arvonlisaverotuksessa\(23291\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Laskutusvaatimukset_arvonlisaverotuksessa(23291)). Luettu: 20.10.2012.

Väisänen N., maaliskuu 2012. Luottokeskuksen esimies. Yritys X. Haastattelu. Vantaa.

Äärilä L., 12.11.2010. Arvonlisäverokatsaus ammattilaisille. Koulutustilaisuus. Vantaa.

Liitteet

Liite 1. Koulutusmateriaali

KALVO 0

MYNNIN ARVONLISÄVEROKOULUTUS

KALVO 1

MYNNIN ARVONLISÄVEROKOULUTUS

- Aloitus, koulutuksen tavoitteet
- Arvonlisäverotus
- Tavaroiden myynnin perusteet
  - Verollinen myynti
  - Tavarán yhteisömyynti
  - Kolmikantakauppa
  - Nelikantakauppa
  - Vientimyynti
- Myyntiprosessit kohdeyrityksessä
  - Varastokauppa
  - Tehdaskauppa
  - Aluksille myynti
  - Palveluvarastot
- SAP:n käytössä huomioitavat asiat myyntityössä
- Lopetus

FAKTOJA KOHDEYRITYKSESTÄ

- yrityksellä on noin 150 toimipaikkaa Suomen lisäksi myös Ruotsissa, Norjassa, Puolassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa sekä Venäjällä
- yritys työllistää vajaat 3 000 henkilöä koko konsernissa
- yritys käyttää koko toiminnassamme yhtä toiminnanohjausjärjestelmää eli Systems, Applications, and Products in Data Processing (SAP)
- yrityksellä oli vuonna 2011 x asiakasta
- yrityksen liikevaihto oli vuonna 2011 x euroa
- arvonlisäveroa maksettiin vuonna 2011 x euroa
- arvonlisäveroihin liittyviä kysymyksiä käsiteltiin tuessa vuonna 2011 x kappaletta
- arvonlisäveroihin liittyviä oikaisuja tehtiin vuonna 2011 x kappaletta ja niiden arvo oli x euroa

KOULUTUKSEN TAVOITTEET

Koulutuksen tavoitteena on lisätä henkilöstön osaamista arvonlisäverollisesta myynnistä siten, että myynnissä käytetään arvonlisäverolakiin ja kohdeyrityksen käytäntöihin liittyen oikeita tietoja.

Koulutuksen aikana käsitellään seuraavia asiakokonaisuuksia

- arvonlisäverotuksen perusteet siten, että myyntityöhön osallistuvat henkilöt ymmärtävät sen vaikutuksen myyntiin
- tavaroiden ja palveluiden myynnin yleiset periaatteet arvonlisäverotuksellisesta näkökulmasta
- kohdeyrityksen myyntiprosessit siten, että myyjät tunnistaisivat myyntitapahtuman edellyttämät arvonlisäverotukselliset asiat
- kohdeyrityksessä käytössä olevan SAP- toiminnanohjausjärjestelmän perusasetuksia arvonlisäverotukselliseen myyntiin liittyen

ARVONLISÄVEROTUS

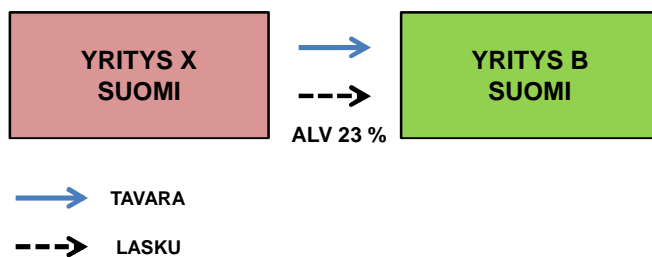
- Arvonlisäverotus perustuu arvonlisäverolakiin 30.12.21993/1501, Euroopan Yhteisöjen lainsäädäntöön ja Verohallinnon julkaisuihin
- Suomessa liiketoiminnan muodossa harjoitettu toiminta on pääasiallisesti arvonlisäverollista
- Poikkeuksista säädetään arvonlisäverolaissa, toimiala tai liiketoiminnan laajuus saattavat vapauttaa arvonlisäverovelvollisuudesta. (Joki-Korpela, Jokinen, Klemola, Kontu & Vilppula 2009, 13–14.)
- Arvonlisävero on kulutusvero, jonka ei ole tarkoitus kohdistua elinkeinonharjoittajien rasitukseksi. Yritykset tilittävät arvonlisäveroa myynnistään, mutta saavat samalla vähentää arvonlisäveron tekemistään hankinnoista. Näin arvonlisäveron maksu siirtyy kuluttajille tuotteen myyntihinnassa. (Verohallinnon julkaisu 189.11 2011, 1.)
- Arvonlisäverovelvollisia ovat elinkeinonharjoittajat, joiden tilikauden liikevaihto on vähintään 8 500 euroa, ilman käyttöomaisuuden myyntiä. Liikevaihdon on synnyttävä liiketoiminnan muodossa, jolle ei kuitenkaan ole määritelmää arvonlisäverolaissa.
- Verohallinto määrittelee liiketoiminnan seuraavalla tavalla: ” Käytännössä liiketoiminnan muodossa tapahtuvana pidetään ansiotarkoituksessa tapahtuvaa, jatkuvaa, ulospäin suuntautuvaa ja itsenäistä toimintaa, johon sisältyy tavanomainen yrittäjäriski.” (Verohallinnon julkaisu 189.11 2011, 7.)

TAVAROIDEN MYYNIN PERUSTEET

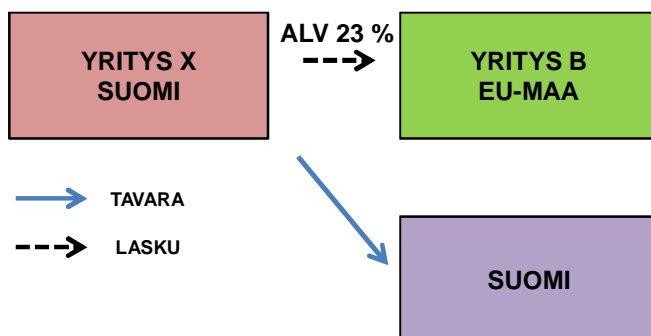
- Arvonlisäverolaissa tavaralla tarkoitetaan aineellista esinettä sekä sähköä, kaasua, lämpöä, kylmyyttä ja muuta niihin verrattavaa energiahyödykettä. Palvelulla tarkoitetaan kaikkea muuta, mitä voidaan myydä liiketoiminnan muodossa. (Kallio, Nielsen, Ojala & Säaskilahti 2010, 114.)
- Arvonlisäveron katsotaan yleensä kohdistuvan tavarain myyntimaahan. Tavarain myyntimaa on pääsääntöisesti se maa, missä tavara myydään tai missä se on kuljetuksen alkaessa.
- Arvonlisäveron kannalta ei ole merkitystä, onko tavarain ostaja elinkeinonharjoittaja vai yksityishenkilö. Arvonlisävero koskee myös Suomessa toimivia ulkomaalaisia elinkeinonharjoittajia, jotka eivät ole rekisteröityneet arvonlisäverovelvollisiksi
- Suomessa noudatetaan laajasti käännettyä verovelvollisuutta ja näissä tapauksissa veron suorittaminen saattaa kohdistua ostajalle. (Joki-Korpela ym. 2009, 36- 37.)

VEROLLINEN MYYNTI

Tavaran verollinen myynti Suomessa

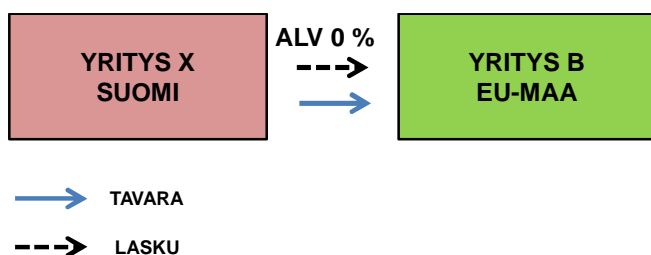

Tavaran verollinen myynti ostajalle, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen Suomessa

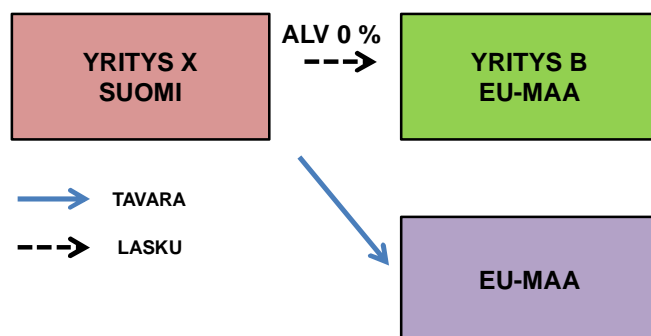

VEROTON MYYNTI - YHTEISÖMYYNTI

Tavarantoimitus yhteisömyynti

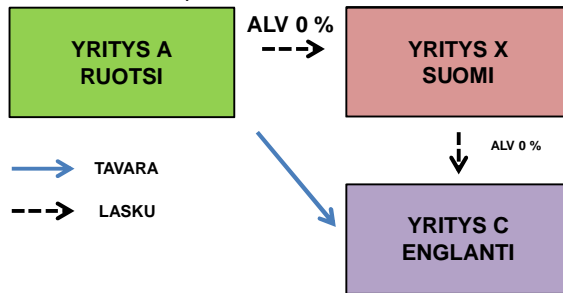

Yhteisömyynti, jossa tavara ja lasku menevät eri EU- maahan

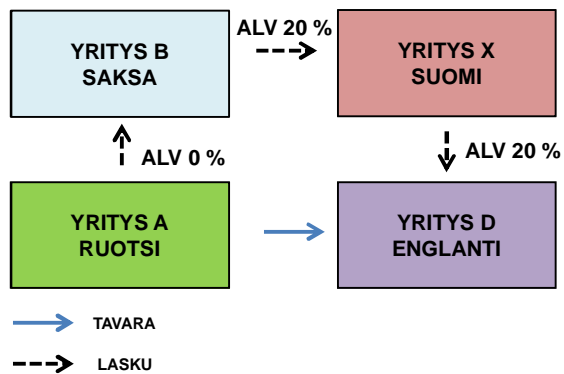

KOLMIKANTAKAUPPA JA NELIKANTAKAUPPA

Kolmikantakaupan tilanne

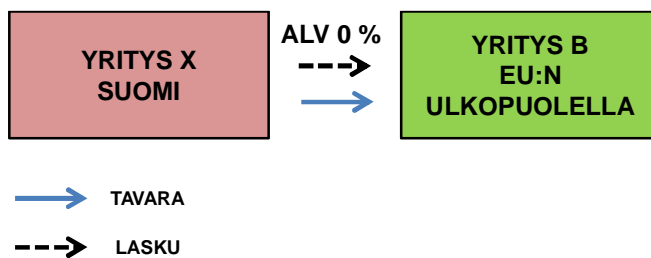

Nelikantakaupan tilanne

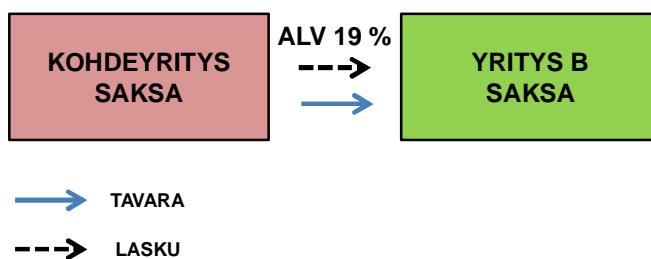

VEROTON MYYNTI – VIENTIMYYNTI

Yksinkertainen vientimyyntin tapahtuma

Verollinen myynti toisessa maassa

Myyntiprosessit kohdeyrityksessä

Varastokauppa, suomalainen asiakas

KALVO 11

Varastokaupassa tuotteet toimitetaan jommastakummasta yrityksen keskusvarastosta **tai** asiakas noutaa tavarat itse myymälästä.

Keskusvarastolta tapahtuvat toimitukset on helpompi määritellä arvonlisäverotuksessa, koska tavarat toimitetaan aina Suomesta ja kohdeyrityksen varastosta.

Noutomyymälöistä asiakkaan itse noutamat tuotteet ovat arvonlisäverotuksen kannalta yksinkertaisia, pois lukien ulkomaisten asiakkaiden ostot sekä niin sanottu rajakauppa.

http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/79/fi.pdf

Varastokauppa, ulkomainen asiakas, tavara Suomeen

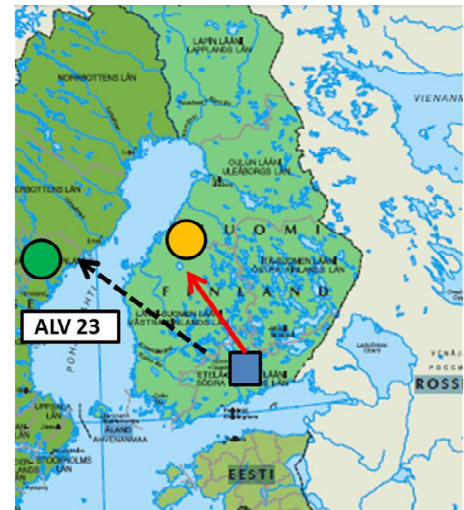
KALVO 12

Ulkomaiset asiakkaat, jotka ovat olleet kohdeyrityksen asiakkaita ja joiden tavarat on toimitettu Suomen ulkopuolelle, on perustettu järjestelmään verottomiksi asiakkaiksi.

Kun asiakas siirtyy toimimaan Suomeen, esimerkiksi tietyn projektin ajaksi, avataan asiakkaalle verollinen asiakasnumero.

Myynti ole enää verotonta kun asiakas käyttää tavarat Suomessa. Vero on 23 %.

Myymlöissä työskentelevien myyjien on otettava selvää tavaroiden käyttömaasta, jos myyntitilauksen syötössä tilaus on koneella veroton.

http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/79/fi.pdf

Varastokauppa rajakauppana

KALVO 13

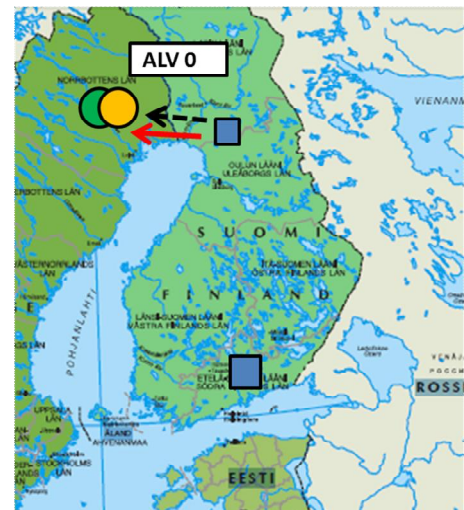
Myymlässä, joka sijaitsee Suomen ja Ruotsin rajan läheisyydessä tehdään niin sanottua **rajakauppaa**. Rajakaupassa ALV on 0 %.

Asiakas noutaa tavarat myymälästä ja kuljettaa ne itse rajan toiselle puolelle.

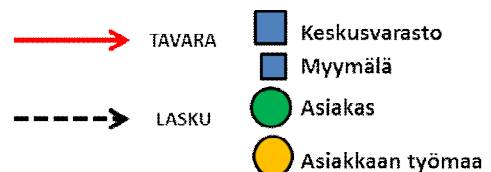
Luotettaville kauppakumppaneille myydään Ex Works- toimitusehdolla. Asiakas allekirjoittaa lisäksi myymälässä dokumentin, jossa vakuuttaa vevänsä ostamansa tavarat rajan yli, käyttämättä niitä Suomessa.

Verohallinnon ohjeistuksen mukaan hyväksyttäväksi ja riittäväksi todisteeksi tarvitaan tavarat kuljettaja, tavarat kuljetuspäivämäärä, kuljetuksessa käytetty kuljetusväline ja kuljetuksen päättymispaikka.

Myyjän on selvitettävä voidaanko asiakkaalle myydä Ex Works- toimitusehdoin ja tarkistettava, että myyntiasiakirjoihin on merkitty edellä esitetyt tiedot kuljetuksesta.

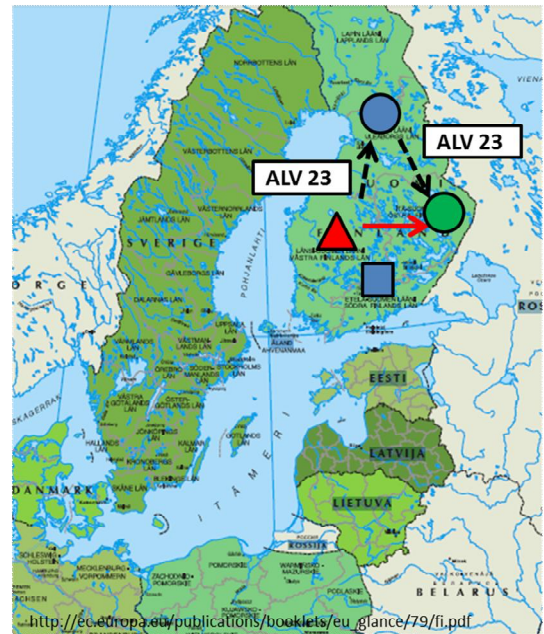
http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/79/fi.pdf

Tehdaskaupaksi kutsutaan myyntiprosessia, jossa tavarat toimitetaan suoraan kohdeyrityksen tavarantoimittajan varastosta tai tehtaalta asiakkaalle.

Kohdeyrityksemme saa laskun tavarantoimittajalta (ALV 23). Veloitamme edelleen omaa asiakastamme (ALV 23).

Myyjän kannalta myyntiprosessia voidaan pitää normaalina kotimaan myyntinä, vaikka tavara menisikin EU-maahan.

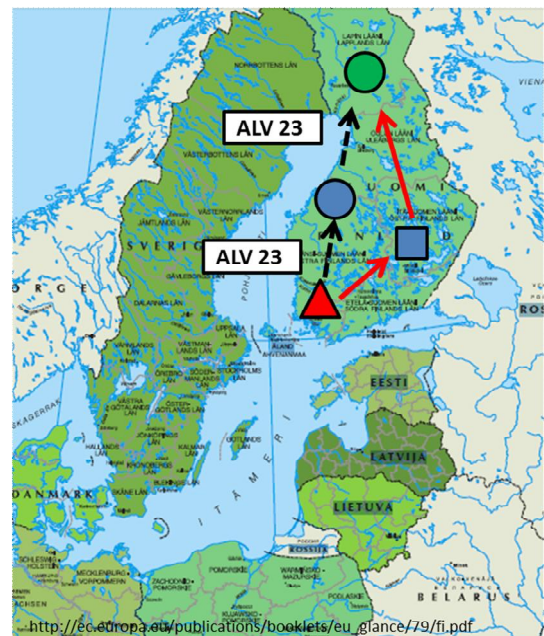
Cross-dock eli laiturikauppa

Cross-dock eli laiturikaupassa tilaamme tavarantoimittajalta ja se otetaan keskusvarastossa vastaan ja lisätään varaston arvoon.

Tavara kuitenkin toimitetaan **välittömästi** eteenpäin kohdeyrityksen asiakkaalle.

Laiturikaupassa tavarat toimitetaan aina keskusvaraston kautta, ei myymälöiden kautta.

Kaupun käsittely on arvonlisäverotuksellisesti yksinkertaisempaa verrattuna tehdaskauppaan, koska tavara kulkee aina yrityksemme varaston kautta.

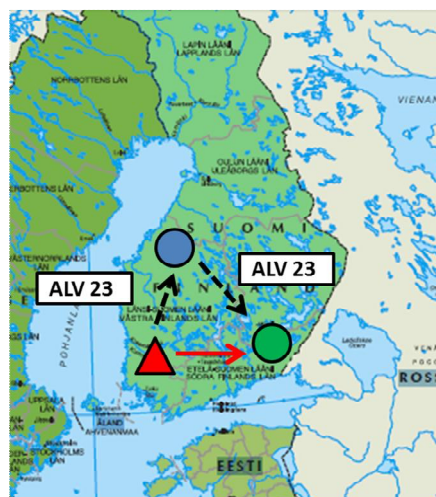

Kauttalaskutuksessa yrityksemme tekee asiakkaan sekä tavarantoimittajan kanssa sopimuksen.

Yrityksemme asiakas voi tilata tavaraa suoraan tavarantoimittajalta ja ne myös toimitetaan suoraan asiakkaalle.

Yrityksemme saa laskun toimittajalta. Teemme edelleen laskun omalle asiakkaalleen.

Verotuksellisesti myyntiprosessi on normaalia kotimaan kauppaa (ALV 23), koska sopimukset tehdään vain suomalaisten toimittajien ja asiakkaiden kanssa. Kaikki tavarat myös toimitetaan Suomen rajojen sisäpuolella.

http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/79/fin.pdf

Aluksille myynti

Aluksille toimitetun tavarantoimittajan myynti on veroton.

Asiakkaan perustamishakemuksessa **vastuunmyyjä** määrittää, onko asiakas verollinen vai veroton. Yrityksemme Luottokeskuksessa tarkastetaan yrityksen toimiala.

Verotuksen osalta tässä tapauksessa toimialalla on merkitystä: **Jos toimialana on varustamo, merkitään asiakas verottomaksi.** Jos **sama** asiakasyritys haluaa ostaa tavaroita esimerkiksi **toimistonsa kunnossapitoa varten, tulee tätä varten asiakkaalla olla toinen, verollinen asiakasnumero.**

Edellä esitetty on hyvä huomioida jo asiakkaan perustamisvaiheessa, jotta välttyttäisiin arvonnäköverollisesti virheellisiltä kauppatahtumilta.

Verollinen ja veroton asiakasnumero tulee olla hyvin yksilöity, jotta myyjä osaa käyttää oikeaa asiakasnumeroa myyntejä tehtäessä.

Myyjän on selvítettävä myyntitapahtumassa, missä toimitettava tavaraa käytetään ja valittava oikea asiakasnumero.

http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/79/fin.pdf

Asiakkaan perustiedot

KALVO 18

Customer: 1030650 TESTIASIAKAS

Address Control Data Payment Transactions Marketing Unloading Points Export Data

Name: Mr. TESTIASIAKAS

Search Terms: Search term 1/2

Street Address: Street/House number: TESTIKATU 4, Postal Code/City: 05600, Country: FI, Region: Finland

Account control: Vendor, Authorization, Trading Partner, Corporate Group: 369127506

Reference data/area: Location no. 1, Location no. 2, Check digit, Industry, Train station, Express station, Transport zone, Location code

Tax information: Tax Number 1, Tax Number 2, Equalized tax, Natural person, Sales/pur. tax

Fiscal address: County code, City code, VAT Reg. No.: FI12345678, Tax Jur.: Other...

Asiakkaan maastonnuksen tulee täsmätä kansainvälisen arvonlisäverorekisterinumeron kanssa.

Asiakkaan perustiedot

KALVO 19

Customer: 1030650 TESTIASIAKAS, HYVINKÄÄ

Sales Org.: 1000, Finland

Distr. Channel: 01, Distribution center

Division: 01, Product Division 01

Sales Shipping Billing Documents Partner Functions

Billing document: Subst. invoice processing, Rebate, Price determin.

Invoicing dates: InvoicingListDates

Delivery and payment terms: Incoterms: 201, Terms of payment: 2030, 30 days net

Accounting: Acct. assignm. group: Z1, Sales Revenues

Taxes: Country: FI, Name: Finland, Tax category: MWST, Name: Output Tax, Tax classification: 1, Description: Liable for Taxes

Tax	Description
0	Tax Exempt
1	Liable for Taxes
8	VAT resp.in Foreign
9	Not tax report

4 Entries found

Asiakkaan tiedoissa on määritelty onko asiakas veroton vai verollinen. 1 on verollinen ja 0 veroton. Erikoistapauksissa voidaan käyttää muita arvoja.

- Kohdeyrityksen toiminnan ja asiakkaiden luottamuksen kannalta tulisi myyntiin liittyvät arvonlisäveroon liittyvät kokonaisuudet toteuttaa oikein ja lain mukaisesti yhdellä kerralla
- Myyjien tulee osata tehtävänsä mukaiset arvonlisäverotukseen liittyvät asiat
- Ottakaa yhteyttä tukeen epäselvissä asioissa, ennen kuin toteutatte myyntitapahtuman loppuun
  - tiedusteluihin vastaamiseen kuluva aika ja muut resurssit ovat huomattavasti pienempiä kuin virheellisten laskujen korjaamiseen kuluva

Tuen yhteystiedot:

• palvelupuhelin:	12 – 34556789
• tuen sähköposti :	tuki@kohdeyritys.fi
• tuesta vastaavan sähköposti:	Tuija.Tuki@kohdeyritys.fi

Liite 2. Konfiguraatio kaavio

